

Konserniesittely	4
Toimitusjohtajan katsaus	8
Verkot tuovat tietotekniikan kaikkien ulottuville	10
Liiketoiminta-alueiden katsaukset	
Käsittely- ja verkkopalvelut	12
Asiantuntijapalvelut	14
Ohjelmistopalvelut	22
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	24
Tilinpäätösperiaatteet	30
Tuloslaskelmat	31
Taseet	32
Rahoituslaskelmat	34
Tilinpäätöksen liitetiedot	35
Taloudellinen kehitys	41
Osakkeet ja osakkeenomistajat	42
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	46
Tilintarkastuskertomus	47
Organisaatio	48
Yhteystiedot	50

Osavuosikatsausten julkistuspäivät

1.1. - 31.3.1997..... 6.5.1997

1.1. - 30.6.1997..... 7.8.1997

1.1. - 30.9.1997..... 4.11.1997

Osavuosikatsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

Julkaisujen tilausosoite: Tieto-konserni, tiedotus

PL 33, 02631 Espoo, puh. (09) 526 2502, fax (09) 526 3331

sähköposti: anne.sampi@tietogroup.com

Sijoittajainformaatio myös internet-palvelussa:

<http://www.tietogroup.com>

Tietotekniikkakumppani verkkomaailmassa.

**Tieto erikoistuu tietotekniikkaan, jotta sen asiakkaat
voivat keskittyä omaan ydintoimintaansa.**

**Tieto-konsernin tehtävänä on
asiakkaidensa tehokkuuden ja tuloksen
parantaminen tietotekniikan ja
tietoverkkojen avulla.**

Tammikuu

Tieto ja Postipankki Oy päättivät perustaa yhteisyrityksen Tietoleijona Oy:n pankin tietotekniikkatoimintojen hoitamiseksi. Finanssiryhmän liikkeenjohtovastuulle kuuluvan Tietoleijonan toiminta käynnistyi 1.4.1996.

Helmi

Merita Pankin uusi tietojärjestelmä otettiin käyttöön. Fidenta Oy:llä oli keskeinen asema järjestelmien yhdistämisessä.

Tieto teki Metsä-Serla Oy:n ja Myllykoski Paper Oy:n kanssa aiesopimuksen yhteisestä tietotekniikkayrityksestä. Carelcom-ryhmään kuuluva CMM Logisware Oy aloitti toimintansa 1.4.1996. Yhtiö tuottaa Metsä-Serlalle ja Myllykoski Paperille myyntiä ja logistiikkaa tukevia tietohallintopalveluja.

Tietosavo Oy:n palkka- ja henkilöstöhallinnon liiketoimintoja siirtyi Tiedon Ohjelmistopalvelut-ryhmään.

Maaliskuu

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen henkilöstölle suunnatun optiolainan ottamisesta. Optiolaina on osa Tieto-konsernin henkilöstön kannustusjärjestelmää.

Huhtikuu

Palkka-, henkilöstö- ja talousohjauksen osaamista vahvistettiin norjalaisella AXO System AS:llä.

Toukokuu

Henkilöstölle suunnattu optiolaina ylömerkittiin 2,5-kertaisesti.

Internetiin avattiin TT-Tietopalvelujen Facta-palvelu, jossa asiakkaiden käytettävissä on yli 70 tekstietopankkia.

Kesäkuu

Asiakaspalvelua ja kustannustehokkuutta parantava entisen Tietotehtaan, VTKK:n ja Postipankin suurkaneympäristöjen yhdistäminen saatiin päätökseen.

Syyskuu

Organisaation uudistamisesta 1.1.1997 alkaen tehtiin päätös. Osaamiskokonaisuuksia päätettiin keskittää Tiedon asiakaspalvelun parantamiseksi, toiminnan tehostamiseksi ja kansainvälistymisen vauhdittamiseksi. Samassa yhteydessä päätettiin toteuttaa myös liiketoimintaryhmien johtajien vastuualuemuutoksia.

Liiketoiminta palkka- ja henkilöstöhallinnossa sekä teknologiakonsultoinnissa kasvoi ruotsalaisen Habo Data AB:n ostolla.

Lokakuu

Tieto ja Suomen PT Oy laajensivat yhteistyötään. Suomen PT:stä tuli Tiedon omistaja 28 %:n osuudella valtion myydessä omistusosuutensa. Tiedosta tuli tele- ja postitoimen, viestinnän, kuljetusten ja logistiikan tietojenkäsittelyratkaisuihin erikoistuneen Avancer Oy:n omistaja. Yhteistyö vahvistaa merkittävästi Tiedon voimavaroja ja kehitysedellytyksiä tietoliikennalueella.

Palveluliiketoimintaryhmään perustettiin teletoimialan tietotekniikkapalvelujen kehittämistä ja kansainvälistymistä vastaava yksikkö.

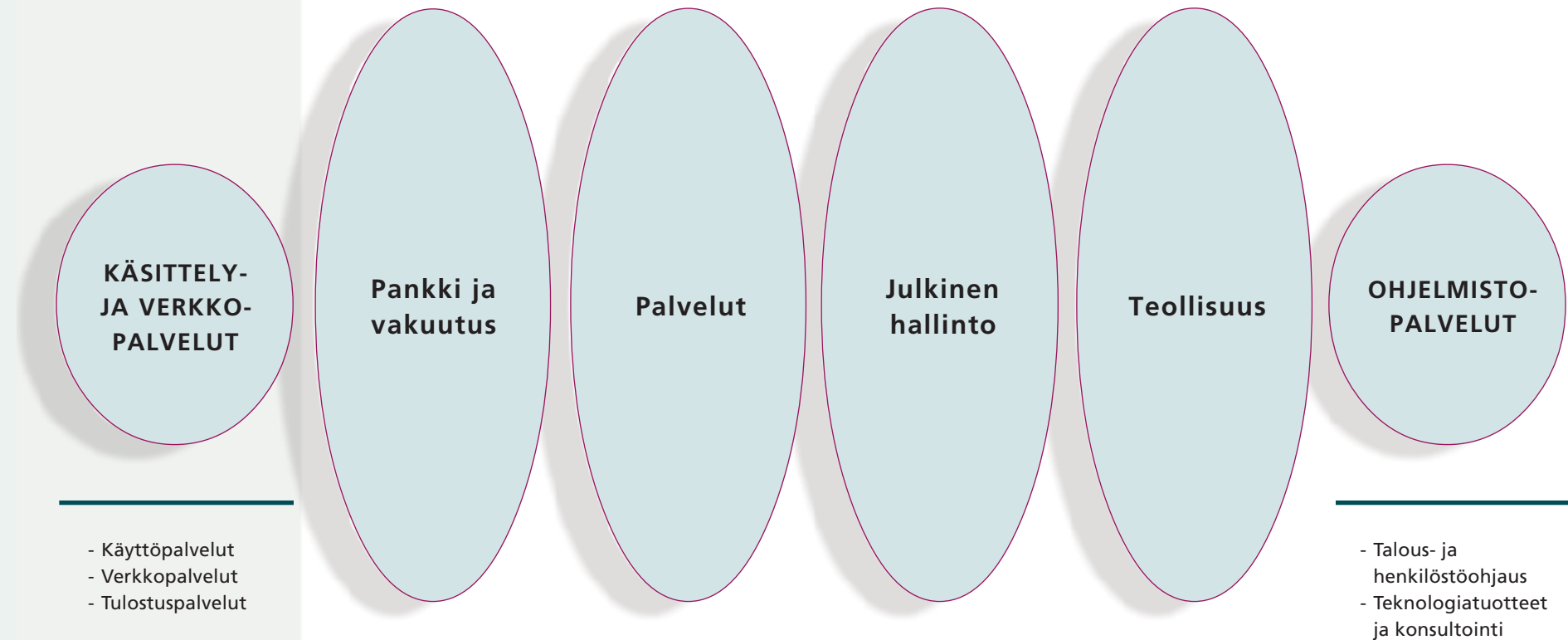
Marraskuu

Teknologiakonsultoinnin asiantuntemus kasvoi yritystollalla Norjassa. GC Computer AS on keskittynyt software reengineering- ja internet/intranet -tuotteisiin ja palveluihin.

Tammikuu 1997

Henkilöstöohjauksen osaamista vahvistettiin edelleen Norjassa. Tieto osti maan johtavan palkanlaskentajärjestelmien toimittajan Huld & Lillevik AS:n ja tukipalvelujen toimittajan Aas Data AS:n. Palkanlaskennan tuotevalikoima täydentyi viimeisen windows-tekniikan mukaisilla järjestelmillä.

Tieto-konsernin strategiset liiketoiminta-alueet

TOIMIALAKOHTAISET ASiantuntijapalvelut

- Konsultointi
- Tietojärjestelmien ja ohjelmistojen kehittäminen ja ylläpito
- Valmisohjelmistojen soveltaminen
- Palveluintegrointi

Konsernin avainluvut

	1996	1995	muutos-%
Liikevaihto, Mmk	2.054,9	1.148,7	78,9
Käyttökate, Mmk	315,8	165,6	90,7
% liikevaihdosta	15,4	14,4	
Voitto ennen satunnaiseriä, Mmk	194,3	96,0	102,4
% liikevaihdosta	9,5	8,4	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Mmk	194,3	96,0	102,4
% liikevaihdosta	9,5	8,4	
Sijoitetun pääoman tuotto-%	25,6	25,0	
Oman pääoman tuotto-%	17,0	21,4	
Voitto/osake, mk	13,88	11,44	21,3
Oma pääoma/osake, mk	87,06	76,49	13,8
Osinkoehdotus/osake, mk	5,60	3,90	43,6
Investoinnit, Mmk	187,5	741,1	
Omavaraisuusaste, %	61,3	47,4	
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana	3.577	1.996	79,2
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	3.976	3.305	20,3

	KÄSITTELY- JA VERKKOPALVELUT Tietotehdas	ASIAANTUNTIJAPALVELUT				OHJELMISTOPALVELUT	
		Pankki ja vakuutus, Finanssiryhmä	Palvelut	Julkinen hallinto	Teollisuus, Carelcomp		
TOIMINNAN KUVAUS	Tarjoaa kaikille toimialoille asiakkaan tietojärjestelmien päivittäisen toiminnan vaatimat käyttö-, tulostus- ja verkkopalvelut.	Toimii asiakkaidensa tietotekniikkakumppanina kehittämällä ja ylläpitämällä ratkaisuja pankki-, rahoitus- ja vakuutus-toimialoille.	Toimii asiakkaidensa tietotekniikkakumppanina kaupan, telen, postin, kuljetus- ja logistiikkapalvelujen sekä energian alueella.		Tarjoaa parasta asiantuntemusta Suomen valtionhallinnon, kuntien ja seurakuntien tietotekniikkaan sekä tietopalveluihin kaikille toimialoille.	Tarjoaa kansainväliselle metsäteollisuudelle ja kansainvälisesti toimivalle suomalaiselle valmistavalle teollisuudelle ja perusteollisuudelle kokonaispalvelut.	Kehittää ja toimittaa talous- ja henkilöstö-ohjauksen tietojärjestelmiä ja palveluita sekä teknologiatuotteita ja -konsultointia kaikille toimialoille sekä yksityisellä että julkisella sektorilla ensisijaisesti Pohjoismaissa.
TAVOITE	Vapauttaa asiakkaan omat voimavarat varsinaisen liiketoiminnan hoitamiseen ja kehittämiseen tarjoamalla asiakkaille korkealaatuiset ja kustannustehokkaat tietotekniset käsittelypalvelut ja niiden edelleen kehittämisen.	Parantaa asiakkaidensa kilpailukykyä toimittamalla heille liiketoiminnan tarpeisiin parhaiten soveltuvia tietotekniikkaratkaisuja.	Auttaa asiakasta hyödyntämään tietotekniikkaa tehokkaasti ja luotettavasti sekä päivittäisessä toiminnassa että liiketoiminnan ja teknologian muutostilanteissa.		Parantaa asiakkaan tulosta ja tuottavuutta tietotekniikan avulla.	Toimii asiakkaiden kumppanina sekä päivittäisessä toiminnassa että liiketoiminnan ja teknologian muutostilanteissa toimittamalla asiakasta parhaiten palvelevia tietotekniikkaratkaisuja.	Toimittaa asiakkaille voimavarojen ohjaukseen ja hallintaan tietojärjestelmätuotteita ja palveluita, jotka tehokkaasti ja luotettavasti täyttävät asiakkaiden ohjaukselle asettamat vaatimukset.
PALVELUT JA TUOTTEET	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttöpalvelut • Verkkopalvelut • Tulostuspalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimiala- ja teknologiakonsultointi • Tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito • Valmisohjelmistojen soveltaminen • Järjestelmäintegrointi • Ohjelmistotuotteet - Finanssiryhmän ja yhteistyökumppaneiden kehittämää ohjelmistoja rahoitus- ja vakuutus-toimialoille 	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultointi • Tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito • Valmisohjelmistojen soveltaminen • Järjestelmäintegrointi • Ohjelmistotuotteet - Palvelut-ryhmän ja yhteistyökumppaneiden kehittämää ohjelmistoja kaupan, telen, postin, kuljetuksen sekä energia-alan tarpeisiin 		<ul style="list-style-type: none"> • Konsultointi • Asiakaskohtaiset tietojärjestelmät • Järjestelmäintegrointi • Järjestelmien hallinta ja ylläpito • Ohjelmistotuotteet - Kuntien, seurakuntien ja terveydenhuollon kokonaisjärjestelmät - Tietopalvelutuotteet eri toimialoille 	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminta- ja tietojärjestelmäkonsultointi • Tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito • Tietojärjestelmien ja verkkojen hoitaminen • Integrointipalvelut <p>Käyttö, verkko ja tulostuspalvelut yhteistoiminnassa Tietotehdas-liiketoimintaryhmän kanssa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Talousohjauksen järjestelmät • Henkilöstöohjauksen järjestelmät - operatiiviset henkilöstöohjaukset, inhimillisten voimavarojen kehittämissuunnitelmat sekä palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät • Tietokantoihin, -järjestelmiin ja -verkkoihin liittyvät teknologiatuotteet ja konsultointi
MARKKINA-ALUE, ASEMA	<ul style="list-style-type: none"> • Johtava toimittaja Suomessa • Kasvattaa asemaansa suomalaisten asiakkaiden toimittajana maailmanlaajuisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Ensisijaisesti Pohjois-Eurooppa • Johtava toimittaja Suomessa • Kasvattaa toimintaansa Pohjois-Euroopassa ja finanssikeskuksissa 	<ul style="list-style-type: none"> • Suomi, Ruotsi, Norja, Baltia, Venäjä ja Kaakkois-Aasia • Johtava toimittaja kaupassa, tele-, posti-, ja energia-alueella sekä kuljetusten suunnittelussa ja optimoinnissa Suomessa • Kasvattaa toimintaansa Pohjoismaissa, teletuotantialalla maailmanlaajuisesti 		<ul style="list-style-type: none"> • Suomi, Pohjoismaat, Baltian maat, Venäjä • Johtava toimittaja Suomessa • Kasvattaa toimintaansa sekä Suomessa että ulkomailla 	<ul style="list-style-type: none"> • Suomalaiset teollisuuskonsernit ja kansainväliset metsäteollisuuskonsernit maailmanlaajuisesti • Johtava toimittaja Suomessa • Johtava paperiteollisuuden tehdasjärjestelmätoimittaja Euroopassa • Kasvattaa toimintaansa maailmanlaajuisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Suomessa johtava toimittaja • Norjassa henkilöstöohjauksessa johtava toimittaja • Ruotsissa henkilöstöohjauksessa yksityisen sektorin johtava toimittaja • Kasvattaa toimintaansa Pohjoismaissa
LIKEVAIHTO-OSUUS %	22,0 %	19,2 %	8,4 %		20,8 %	19,8 %	19,7 %
HENKILÖSTÖOSUUS %	13,1 %	16,9 %	8,8 %		19,3 %	21,5 %	16,9 %

Jatkuva

TT TIETO OY, MATTI LEHTI

kehitystä

Tieto-konserni on pohjoismainen yritys, joka tarjoaa asiakkailleen kattavat tietotekniikan asiantuntijapalvelut Pohjois-Euroopassa ja joka toimii vahvimilla osaamisalueillaan maailmanlaajuisesti. Strategiavalinta johtuu käsityksestä, että yhdyntävän Euroopan pohjoislaidalla on vaikea säilyttää vahvaa asemaa toimimalla vain paikallisesti. Toisaalta kansainvälistymisen pohjana tulee olla vankka kotimarkkinoilla hankittu osaaminen ja asema. Tieto-konsernin rakennemuutoksella on viimeisen kymmenen vuoden ajan pyritty juuri parhaimman osaamisen ja kansainvälisen kilpailukyyn kasvattamiseen.

Tieto-konserni on hakenut vahvuutensa pohjoismaisesta asiantuntemuksesta. Lähtökohdista ovat olleet koulutus ja toimialat, joilla pohjoismainen osaaminen on kansainvälisesti verrattuna erityisen korkeatasoista. Tällaisia toimialoja ovat metsä- ja prosessiteollisuus sekä tietoliikenne, mutta myös pankkitoiminta ja julkishallinto. Osaamisen ja kilpailukyyn vahvistamiseksi Tieto keskittää voimansa korkean jalostusarvon asiantuntijapalveluihin. Näissä palveluissa asiakkaan tietotekniikasta saama hyöty ja lisäarvo on erityisen suuri. Tietotekniikkakumppanina Tieto ottaa vastuun asiakkaan koko tietotekniikasta ja tarjoaa arvoketjun muut palvelut yhdessä omien yhteistyökumppaneidensa kanssa. Tällaisesta vastuusta on kysymys vuoden 1996 aikana käynnistyneessä Postipankki-yhteistyössä ja Tietoleijona Oy:n perustamisessa.

Tieto-konserni vastaa kansainväliseen kilpailuun tuntemalla erityisen hyvin pohjoismaisten asiakkaidensa tarpeet ja lähtökohdat sekä erikoistumalla alueille, joilla yritys voi saavuttaa johtavan osaamisen maailmassa.

Osaamisen ja kilpailukyyn vahvistamisessa otettiin vuonna 1996 useita merkittäviä askeleita. Vuoden 1995 lopulla käynnistynyt Tietotehtaan, VTKK:n ja Unicin toimintojen yhdistäminen on saatu päätökseen nopeammin ja kitkattomammin kuin mihin oli varauduttu. Huomattava osa fuusiohyödyistä ja mittakaavaeduista kyettiin muuttamaan myönteisiksi tulosvaikutuksiksi jo ensimmäisenä vuonna. Kiitos tästä kuuluu hyvin ansiokkaalle toiminnalle Tietotehdas-, Ohjelmistopalvelut-, Julkinen hallinto- ja Palvelut-liiketoimintaryhmissä. Konekeskusten uudelleenjärjestely on lisännyt tuottavuutta ja palvelukykyä. Henkilöstö- ja talousohjauksen alueelle on luotu johtava pohjoismainen osaamiskokonaisuus, jota on edelleen vahvistettu tarkoin valituilla yritysostoilla Norjassa ja Ruotsissa.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 1996 merkittävin voimavarojen lisäys oli Avancer Oy:n yli kolmensadan posti- ja teletoinen tietotekniikka-ammattilaisen siirtyminen Tieto-konserniin Tiedon ja Suomen PT:n kumppanuussopimuksen seurauksena. Suomen PT:n tulo samalla Suomen valtion sijaan konsernin suurimmaksi osakkeenomistajaksi merkitsee sekä omistuksen jatkuvuutta että korkeatasoista teollista osaamista. Järjestely vahvistaa Tieto-konsernin voimavaroja ja kehitysedellytyksiä erityisesti äärimmäisen tärkeällä tietoliikennealalla.

Erityisen paljon huomiota kiinnitettiin henkisten voimavarojen lisäämiseen ja tulevaan kysyntään varautumiseen. Konsernin johtaviksi arvoiksi täsmennettiin asiakasyöty ja henkinen kasvu. Henkilöstön kehittämisinvestoinnit lisääntyivät ja hallitus teki päätöksen kokonaan uuden henkilöstön kehittämisjärjestelmän perustamisesta. Konsernin henkilömäärä kasvoi 671 hengellä ja oli vuoden päättyessä 3.976.

Tulevan kilpailukyvyyn vahvistamiseen tähtäsivät myös konsernin eri osien tuotekehityspanostukset. Vuoden 1996 tärkeimpiin tuotekehityshankkeisiin kuului Carelcomp-ryhmän kansainvälistymisedellytyksiä vahvistava Carel-tuoteperheen uudistaminen.

Tieto-konsernin vuotta 1996 voi hyvin luonnehtia konsolidointi- ja kehitysvuodeksi, mutta fuusioiden seurauksena myös tuloskehitys oli poikkeuksellisen vahva. Tulos ennen veroja kaksinkertaistui 194,3 Mmk:aan. Erityisen ilahduttava oli osakekohtaisen tuloksen parantuminen runsaalla viidenneksellä osakemäärän lisäyksestä huolimatta.

Tietotekniikan palveluyritysten lähivuosien näkymät ovat kiehtovat. Kysyntä kasvaa voimakkaasti ja uusi verkkoteknologia tarjoaa mahdollisuuden tuottaa verkossa palveluja, jotka aikaisemmin edellyttivät suurta jalkatyötä. Ei ole liioiteltua puhua tietoliikenteen vallankumouksesta, jossa tietotekniikka ja tietoliikenne muuttavat 2000-luvulla maailmaa yhtä voimakkaasti kuin auto- ja öljyteollisuus sekä tieverkoston rakentaminen 1900-luvulla. Tietoliikenteen vallankumous merkitsee uudenlaista tapaa tuottaa, jaella ja kuluttaa tuotteita ja palveluita. Huomattava osa näistä siirtyy tulevaisuudessa käyttäjille sähköisesti, binäärimuotoon koodattuna. Tietotekniikan rooli tässä vallankumouksessa on saattaa tuotteet ja palvelut binäärimuotoon, kun taas tietoliikenne siirtää ne käyttäjille.

Tietotekniikan palveluyritysten kapasiteetista tulee lähivuosina tärkein niiden kasvua säätelevä tekijä. Kun tehtävää on enemmän kuin tekijöitä, nousevat keskeisiksi voimavarojen suuntaamista ja kasvun hallintaa koskevat valinnat. Samalla alan keskittyminen ja kansainvälistyminen jatkuvat. Tärkeä osa tässä kehityksessä on sekä suorilla ulkomaisilla yritysostoilla että alueellisilla yhteistyöjärjestelyillä. Tieto-konsernin lähtökohdat molempiin ovat vuonna 1996 edelleen parantuneet. Kehitys on neljäntuhannen huippuammattilaisen ja vielä useamman vaativan asiakkaan ansiota. Haluan esittää siitä heille parhaimmat kiitokseni. Tiedon maailma voisi tuskin olla mielenkiintoisempi.

Verkot tuovat tietotekniikan kaikkien ulottuville

Tietotekniikka-ala on kokenut viimeisen parin vuoden aikana historiansa suurimman mullistuksen. Verkottumiskehityksen myötä tietotekniikasta on tullut lopullisesti suuren yleisön, lähes kaikkia tavalla tai toisella koskettava elämänalue. Kehitys on tapahtunut pääasiassa OECD-maissa, tiennäyttäjinä erityisesti USA ja Pohjoismaat. Asiantuntijanäkemyksen mukaan Suomen taloudelliset ja yhteiskunnalliset edellytykset tietotekniikan hyödyntämiselle ovat maailman kärkipäätä.

Kehityksen suunta ja vauhti ovat selkiytymässä. Nyt on edessä siirtyminen mediakuohusta todelliseen, vakavaan tekemiseen.

Kotitaloudet mukaan tietoverkkoihin

Lähivuosina keskeinen kehityksen kohde on verkkoinfrastruktuurin rakentaminen monella rintamalla. Telesektori, kuten myös kaapeli- ja satelliitti-tv-toimialat, rakentavat sekä maailmanlaajuisesti että alueellisesti runkoverkkoja tietoyhteiskunnan tarpeisiin. Tavoitteena on tuoda myös kotitaloudet kattavasti laajakaistaverkon piiriin.

Yritykset ja organisaatiot kehittävät verkkojaan pääosin sovellusvetoisesti. Seurauksena esimerkiksi intranet-hankkeet ovat levinneet todelliseksi massiiviksi.

Lähivuosien tärkeitä panostuskoh- teita ovat laajaan käyttöön tarkoitetut ja monimuotoiseen sisältöön perustuvat järjestelmät. Sisältönä on esimerkiksi karttapohjainen infrastruktuuritieto, ku- vina ja videona esitettävä tuoteinfor- maatio, tosiaikainen globaali hintainfor- maatio ja eri tietomuotoihin talletettu osaaminen.

Kehitys nopeutuu

Kehityksen ajovoimana on koveneva kil- pailu. Se ilmenee sekä tietoliikennelait- teiden että verkon kautta leviävien oh- jelmistojen oleellisesti matalampina hin- toina. Niinikään tietotekniikan kehitys- tä nopeuttaa kilpailun avautuminen esi- merkiksi paikallispuheluverkoissa, jotka ovat ainoa kattava kaksisuuntainen laa- jakajaistalenkki kuluttajiin.

Myönteinen taloudellinen tilanne ja hyvät kasvunäkymät luovat kehitykselle kestäväen perustan useaksi vuodeksi eteenpäin.

Vuoden 2000 ja Euron edellyttämien järjestelmämuutosten tekeminen hidas- tavat kehitystä jonkin verran. Ne vievät makrotasolla voimavaroja todellisten uusien hankkeiden eteenpäinviemisel- tä. Muutokset ovat toisaalta merkittävä kysyntäsykäys tietotekniikkapalvelu- alalle.

Toinen hidaste on kehityksen vaiku- tukset talouden ja yhteiskunnan perus- rakenteisiin. Esimerkiksi niin kutsutun kansalaisen sähköisen identiteetin toteuttaminen on huomattava haaste yksi- tyisyyden suojan ja tietosuojan säilyttä- miselle. Kehitys edellyttää aiempaa tii- viimpää vuorovaikutusta lainsäätäjien ja teknologia-asiantuntijoiden välillä. Myös tietosuojavaatimukset kasvattavat aika- naan voimakkaasti tietotekniikkapalve- lujen kysyntää.

Verkot uudistuksen tarpeessa

Tieto-konsernille kehitys luo suuria työ- maita. Näitä ovat esimerkiksi 70- ja 80- luvuilla rakennettujen suurten perusjär- jestelmien uusintahankkeet sekä vuoden 2000 ja Euro-muutosten toteutusprojek- tit. Lisäksi intranet-hankkeet ovat pal- jastaneet tarpeen verkkoinfrastruktuu- rien perinpohjaiselle uudistamiselle.

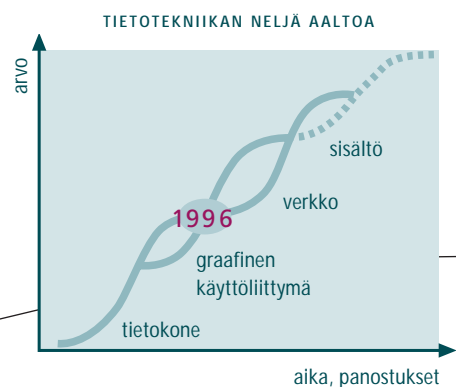
Tietoverkot ovat usein vuosien kulu- essa syntyneet evolutiivisesti yrityksiin ja organisaatioihin. Kehittämistarpeet ilme- nevät muun muassa linjakurien, käyttö- järjestelmien, reititusrakenteiden ja työ- asemakantojen yhdenmukaistamisena, standardointina, suoraviivaistamisena ja käyttövolyymien haltuunottona. On myös välttämätöntä luoda pelisäännöt verkkoinfrastruktuurien aiempaa oleel- lisesti kurinalaisemmalle kehittämiselle.

Uudistus tapahtuu joko suurten pe- rusjärjestelmien uusintahankkeiden yh- teydessä tai pelkästään infrastruktuuria koskevin erillisin saneeraushankkein. Tä- mä työmaa liittyy oleellisesti myös kehi- tykseen työnjaossa asiakkaiden, tieto- tekniikkapalveluyritysten ja telesektorin välillä. Uudistamatta monimutkaisia ha- jautettuja verkkoja niiden ulkoistaminen ei tuo täyttä hyötyä asiakkaalle.

Tieto-konsernin kannalta myös sisäl- tövetoisten hankkeiden merkitys ja mää- rä kasvavat voimakkaasti. Kasvuun vai- kuttaa välillisesti myös Suomen rooli EU:n tietoyhteiskuntalaboratoriona.

Vuorovaikutus avainasia

Kyky hallita muutosta muodostuu koko ajan tärkeämmäksi menestystekijäksi sekä asiakkaille että Tieto-konsernille. Tämä taito rakentuu vuosien kuluessa kasvaneesta ammattitaidosta, suhdever- kostoista, määrätietoisuudesta ja kurin- alaisuudesta, mutta myös voimavaroista ja henkisestä valmiudesta strategisiin kokeiluihin, oppimiseen ja kasvamiseen. Aito, rakentava vuorovaikutus on edel- lytys muutoksen hallinnalle tietotekniikan ja -verkkojen edetessä yhä laajem- malle ja syvemmälle yhteiskuntaan.

TIETOTEKNIIKAN SOVELTAMISEN ENSIMMÄI- SESSÄ VAIHEESSA KÄYTTÖ PERUSTUI PERIN- TEISIIN TIETOKONEISIIN. TYYPILLISTÄ OL I PÄÄTEVERKKOJEN MERKKIPOHJAISSUUS.

TOISESSA VAIHEESSA MARKKINOILLE TULIVAT MIKROT. KÄYTTÖJÄRJESTELMÄTOIMITTAJ IEN MERKITYS KASVOI JA GRAAFISTEN KÄYTTÖ- LIITTYMIEN JA ASIAKAS/PALVELIN-VERKKOJEN KÄYTTÖ YLEISTYI.

KOLMAS KEHITYSVAIHE ON VERKOTTUMINEN. KULUTTAJAMARKKINOIDEN PAINOARVO JA PALVELUVERKKOJEN MERKITYS ON KASVANUT. SELAIMISTA ON TULLUT YLEISMAAILMALLINEN KÄYTTÖLIITTYMÄ.

NELJÄNNESSÄ KEHITYSVAIHEESSA SISÄLLÖSTÄ MUODOSTUU KEHITYKSEN AJOVOIMA TIETO- TEKNIIKAN SOVELTAMISESSA.

Käsittely- ja

TIETOTEHDAS, JUHANI LANO

verkkopalvelut

Tietotehdas-ryhmän perustehtävä on tuottaa asiakkailleen tietoteknisiä käsittelypalveluja kustannustehokkaasti ja korkealaatuisesti. Samalla asiakkaiden voimavarat vapautuvat omaan liiketoimintaan.

Asiakkaamme haluavat lisätä kilpailukykyään ja menestystään. Tietotehdas on tässä apuna tuottamalla kustannus- ja laatuhyötyjä kilpailukykyisillä palveluillaan. Panostamme erityisesti sekä asiakkaiden liiketoiminnan ymmärtämiseen että henkilökunnan tietotaitojen ja asiakaspalvelun kehittämiseen. Näin teknologian soveltaminen ja palvelutoiminta Tietotehtaalla sykkivät asiakkaan liiketoiminnan tahdissa.

Tieto-konsernin käsittelypalvelujen liiketoiminta-alue sai 1.1.1997 nimekseen Tietotehdas. Liiketoimintaryhmään yhdistettiin kaikki konsernin käsittelypalvelut vuoden 1997 alussa. Tietotehdas toimittaa käyttö-, tulostus- ja verkkopalveluja kaikille toimialoille.

Käsittelypalveluissa menestymisen keskeisiä tekijöitä ovat korkealaatuiset ja kustannuksiltaan kilpailukykyiset palvelut, hyvä asiakaspalvelu sekä monipuolinen osaaminen. Tietotehtaan kilpailukyvyllä ja kannattavuuskehityksellä on olennaista ryhmän yhteistyö konsernin muiden liiketoimintaryhmien kanssa niiden asiakkaiden palvelussa.

Asiakaspalvelua ja kustannustehokkuutta parannettiin yhdistämällä entisen Tietotehtaan, VTKK:n ja Postipankin tietokonekeskukset vuoden 1996 aikana. Pääkonekeskus siirrettiin ajanmukaisesti luolatiloihin Pohjois-Haagaan Helsingissä. Samanaikaisesti kasvatettiin

varakeskustoimintaa ja siirryttiin uusimpaan teknologiaan IBM-keskukoneyksiköissä ja levylaitteissa. Käsittelypalveluiden yhdistyminen vahvistaa olennaisesti Tietotehdas-liiketoimintaryhmän markkina-asemaa ja osaamista myös tulostus- ja verkkopalveluissa.

Huomattavin uusi sopimus tehtiin Postipankki Oy:n kanssa. Tietotehdas tuottaa Postipankille laitteistokapasiteetin sekä siihen liittyvät asiantuntija- ja operointitehtävät osana yhteisyritys Tietoleijona Oy:n palveluja. Muita merkittäviä sopimuksia olivat mm. käyttötoimintojen ulkoistamissopimukset Nokia Kaapeli Oy:n ja Starckjohann Oy:n kanssa. FD Finanssidata Oy:n kanssa laajennettiin käyttöpalveluyhteistyötä. Väestötörekisterikeskuksen kanssa tehtiin pitkäaikainen yhteistyösopimus.

Tietotehtaan liikevaihto vuonna 1996 oli 452,6 Mmk. Henkilöstön määrä oli keskimäärin vuoden aikana 467 ja vuoden lopussa 480.

Verkottuneet palvelut kiinnostavat yhä enemmän

Käsittelypalvelujen ulkoistaminen jatkuu. Yritykset haluavat kustannushyötyjen lisäksi varmistaa tietotekniikan luotettavan päivittäisen toiminnan ja uuden tekniikan tehokkaan hyväksikäytön. Verkottuneet kokonaisjärjestelmät sekä sisäistä ja ulkoisista verkoista saatavat lisäarvopalvelut kiinnostavat asiakkaita yhä enemmän.

Suomalaiset käsittelypalvelujen toimittajat menestyivät kertomusvuonna hyvin kilpailussa lisääntyvää ulkomaista tarjontaa vastaan. Tietotehdas-liiketoimintaryhmä on markkinajohtaja Suomessa ulkoistetuissa käyttö-, tulostus- ja verkkopalveluissa. Tavoitteenaan on säilyttää ja parantaa asemaa kotimaan lisäksi suomalaisten asiakkaiden ulkomaisissa toiminnoissa vuonna 1997.

Verkotettujen kokonaisjärjestelmien palvelukonsepti, Totalpro, kehitettiin toimivaksi vuoden 1996 aikana. Totalpro-konseptin mukainen kokonaisliikevaihto nousee Carelcomp-liiketoimintaryhmän ja Avancer Oy:n toimittamat palvelut mukaan lukien noin 200 Mmk:aan.

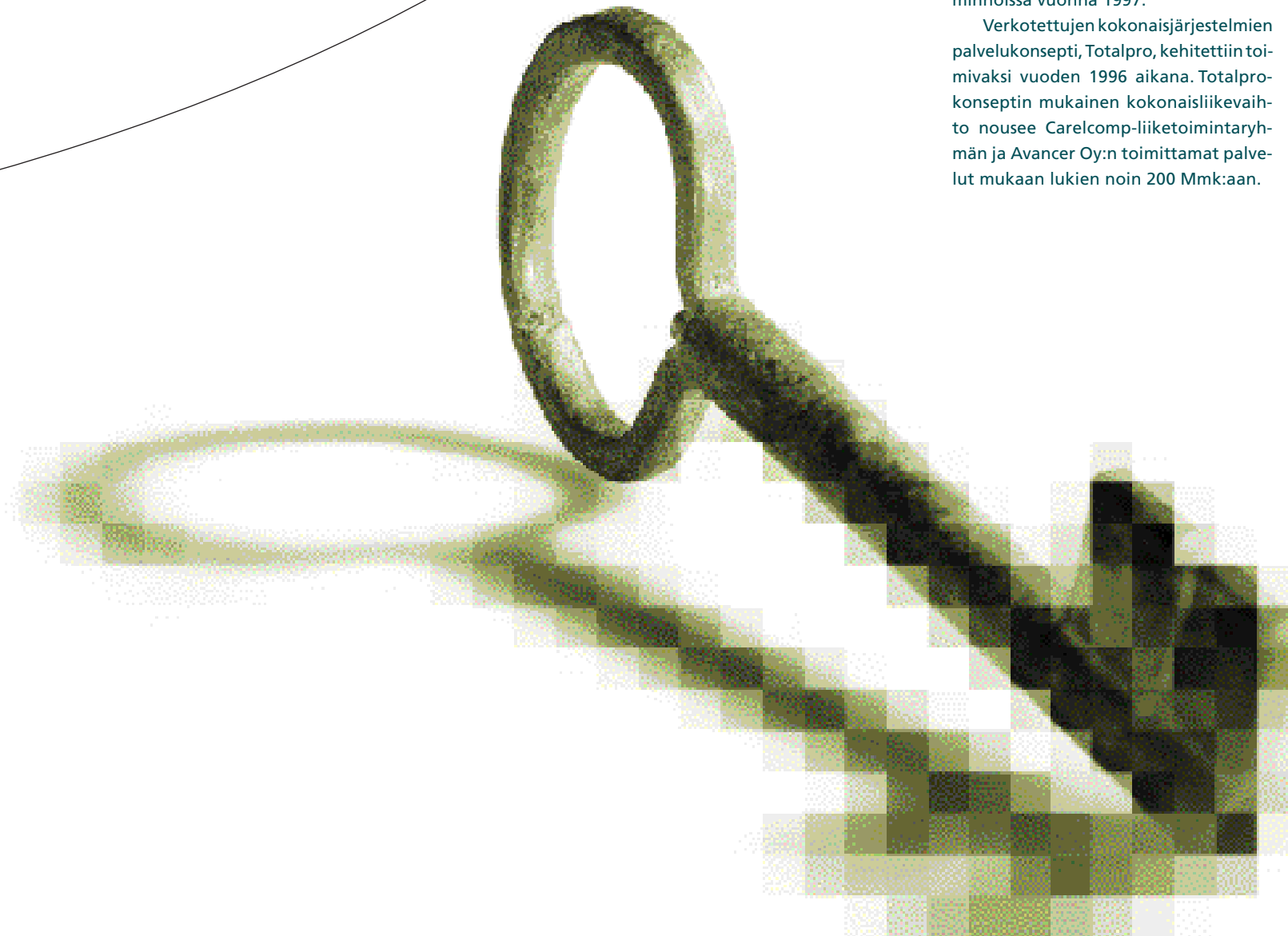
Markkinat kasvavat

Asiakkaiden liiketoiminnat ovat laajentumassa ja toimintasyklit nopeutumassa. Liikevaihdon kasvutarve ja EU-jäsenyys ovat lisänneet kansainvälistä toimintaa lähes kaikilla alueilla. Samaan aikaan teknologia on kehittynyt tietoliikenteessä, laitteistoarkkitehtuureissa ja ohjelmointivälineissä. Tämä luo tietotekniikalle uusia soveltamismahdollisuuksia asiakkaiden kilpailukyvyyn ja toiminnan kehittämisessä.

Käsittelypalveluiden markkinat kasvavat Suomessa ja suomalaisten asiakkaiden kansainvälisissä toiminnoissa. Nopein kysynnän kasvu on verkottuneissa kokonaisjärjestelmissä ja verkkojen lisäarvopalveluissa. Kasvu jatkuu kuitenkin myös keskitettyjen ja hajautettujen erillisjärjestelmien käyttöpalveluissa ja useimmissa tulostuspalveluissa.

Tietotehdas-ryhmän liiketoimintanäkymät vuodelle 1997 ovat hyvät. Voimakkainta on Totalpron ja internet- ja intranet-palveluiden kaltaisten verkon lisäarvopalveluiden kysynnän kasvu.

Asiakkaiden tarpeiden muuttuminen edellyttää Tietotehtaan palveluvalmiuksien parantamista edelleen. Kehityskohteenä on erityisesti kansainvälistyvien suomalaisasiakkaiden palvelun laajentaminen myös niiden ulkomaisiin toimipisteisiin. Sisäiset panostukset henkilökunnan sekä teknologian valmiuksiin lisääntyvät vuonna 1997.

Pankki ja

FINANSSIRYHMÄ, VELI POHJOLAINEN vakuutus

Edessä olevat vuodet ovat finanssisektorilla tietotekniikkahistorian vaativimmat.

Olemme matkalla uudelle vuosituhannele ja tietoverkkojen globaaliin maailmaan. Tietotekniikan merkitys yritysten liiketoiminnalle lisääntyy samalla kun sen hallittavuus vaikeutuu. On kyettävä samanaikaisesti pysymään mukana alan uusimassa - ja erittäin nopeassa - kehityksessä, toisaalta hallittava aiempi, mutta yhä käytössä oleva tekniikka.

Vastaaminen näihin tulevaisuuden muutoksiin ja haasteisiin edellyttää meiltä kaikilta erikoistumista.

Me finanssiryhmäläiset olemme sitoutuneet jatkuvasti kasvattamaan omaa osaamistamme tietotekniikkakumppaneina ja asiantuntijoina niin, että asiakkaamme voivat keskittyä oman liiketoimintansa kehittämiseen.

Finanssiryhmän toiminta-ajatuksena on tuottaa hyötyä asiakkaidensa liiketoiminnalle kehittämällä korkealaatuisia tietoteknisiä ratkaisuja ja palveluita yhteistyössä asiakkaiden ja kolmansien osapuolien kanssa.

Vuosi 1996 oli finanssitoimialan yrityksille taloudellisen elpymisen aikaa. Vaikka kustannussäästöjen merkitys oli edelleen tärkeä, nousivat myös tulevaisuuden strategiset linjaukset entistä keskeisemmäksi menestystekijäksi.

Euroopan yhdentymiskehitys ja markkinoiden avautuminen lisäävät rahoitusalan kansainvälistä kilpailua. Kehitys aiheuttaa asiakkaille tietojärjestelmämuutoksia. Myös uusi teknologia ja tietoverkkojen nopea kehitys lisäävät kilpailua, koska verkot vähentävät fyysisen sijainnin merkitystä, muuttavat perinteisiä toimialarajoja ja mahdollistavat uudentyyppisten palvelujen luomisen.

Kokonaisvastuu asiakkaiden palveluista

Finanssiryhmän asema markkinoilla vahvistui vuoden aikana. Ryhmän toiminta on kehittynyt systeemien tekijästä ja ylläpitäjästä palveluintegraattoriksi. Tämä on merkinnyt sekä volyymin että vastuun lisääntymistä. Finanssiryhmän liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 77 prosenttia ja oli 394,1 miljoonaa markkaa. Henkilömäärä oli keskimäärin vuoden aikana 603 ja vuoden lopussa 651.

Liikevaihtoa kasvatti eniten Finanssiryhmän kumppanuusmallin mukaisen yhteistyön, Tietoleijona Oy:n, perustaminen Postipankin kanssa. Postipankin järjestelmä- ja käsittelypalvelujen tuottamisesta vastaava yhtiö aloitti toimintansa 1.4.1996. Tietoleijona ostaa käsittelypalvelut Tietotehdas-liiketoimintaryhmästä.

Kertomusvuoden suurin yksittäinen projekti oli Merita Pankin tietojärjestelmien yhdentämisprojekti, jossa toteutusvastuu oli Fidenta Oy:llä. Aikataulu oli hankkeen koko ja toteutustapa huomioon ottaen ainutlaatuisen kireä, mutta tietojärjestelmä valmistui aikataulussa. Merita Pankille Tukholmaan toimitettiin konttorin liiketoiminnot kattava tietojärjestelmä.

Euro ja vuosituhannen vaihtuminen haasteina

Valmistautuminen yhteiseen euro-valuuttaan sekä vuosituhanneen vaihtamiseen liittyviin järjestelmämuutoksiin käynnistyi vuoden aikana. Vakuutusyhtiö Pohjolan kanssa sovittiin laajasta, vuoden 2000 muutokset kattavasta systeemiyön puitesopimuksesta. Viranomaisraportointiin tarkoitetut, Data Warehouse -tekniikalla toteutetut järjestelmätoimitukset Osuuspankkiryhmälle ja Postipankille käynnistettiin yhteistyössä Samlink Oy:n kanssa. Viranomaisraportoinnin kokeiluprosjekti aloitettiin Merita Pankin kanssa.

Automatia Pankkiautomaatit Oy:lle toimitettiin rahakorttijärjestelmä. Järjestelmä hoitaa elektronisen rahan lataamisen automaattiverkoston kautta rahakorteille. Lisäksi se vastaanottaa maksuaineiston palvelutarjoajilta ja välittää maksut tilipankeihin.

Suomen Arvopaperikeskus Oy:lle (aikaisemmin Suomen Osakekeskusrekisteri) toimitettiin tietojärjestelmä sisäpiirilaisten valvontaan. Arvo-osuusjärjestelmään integroitu ohjelmisto parantaa osakekaupan valvontaa merkittävästi.

Kansainvälinen liiketoiminta laajeni, kun Finanssiryhmä käynnisti toimipisteen Madridissa aiemman Merita-Systems -yhteistyön pohjalta.

Kehityskohteina osaaminen ja uusi teknologia

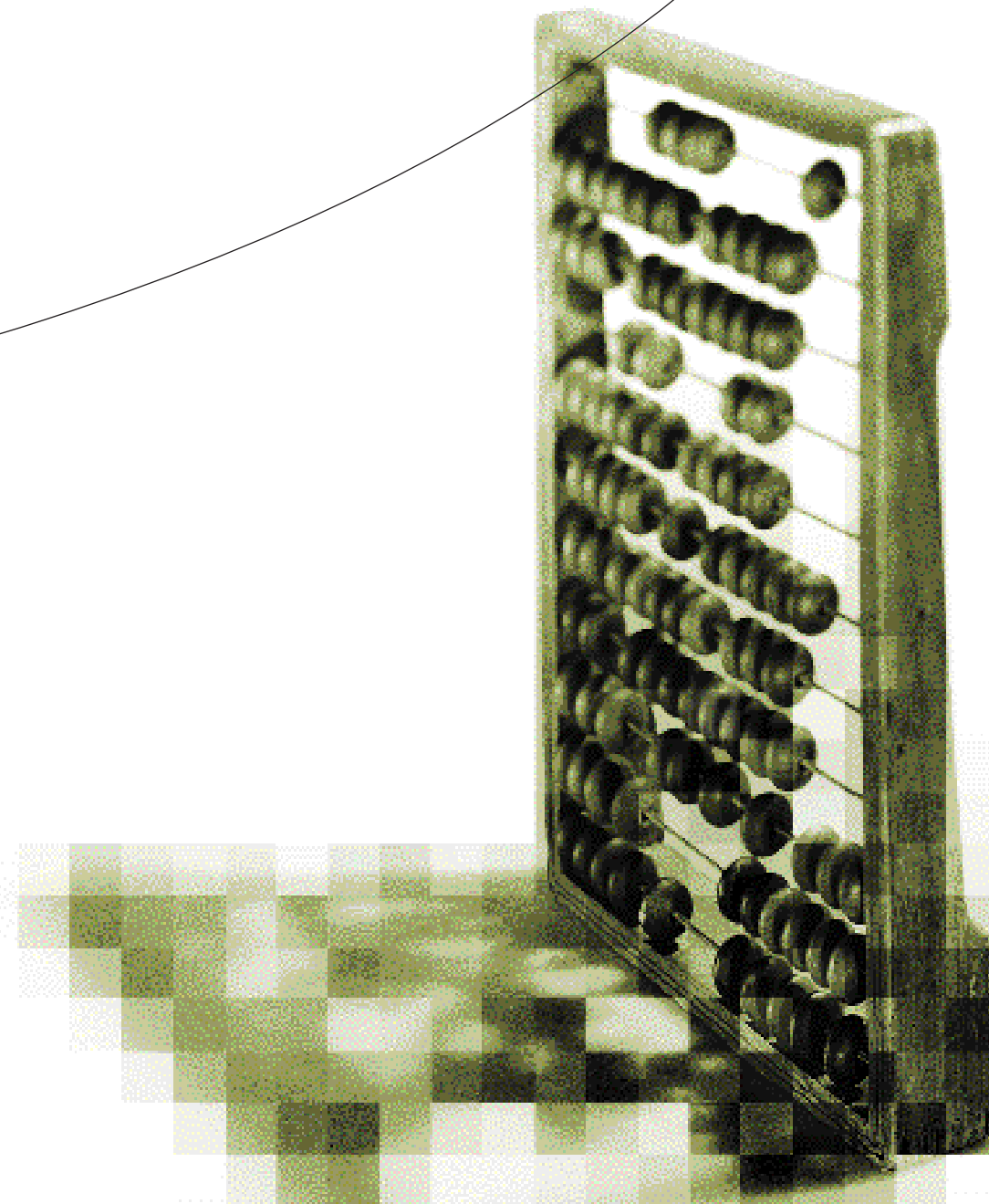
Merkittävimmät investoinnit toimintavuoden aikana kohdistuivat henkilöstön koulutukseen, menetelmien kehittämiseen sekä palvelu- ja tuotekehitykseen. Fidenta ja Tietoleijona ottivat käyttöön Finanssiryhmän ISO-9001-standardin mukaisen laatujärjestelmän.

Object-TT-menetelmäkehikon kehittäminen jatkui yhteistyössä konsernin muiden liiketoimintaryhmien kanssa. Koko Finanssiryhmän henkilöstön kattava osaamistietopankki sekä ryhmän sisäinen intranet-palvelu otettiin käyttöön.

Finanssiryhmä teki yhteistyösopimukset maailman johtavan workflow- ja dokumenttien hallintaohjelmistojen toimittajan FileNetin kanssa sekä johtavan Data Warehouse -ohjelmistojen toimittajan SAS-Instituten kanssa.

Tietotekniikan hoidossa tulee välttämättömäksi ottaa käyttöön uusia toimintamalleja. Kustannukset on pidettävä kurissa samanaikaisesti, kun hallitaan yhä monimutkaisemmat järjestelmä- ja tekniikkakokonaisuudet sekä kehitetään kilpailukyvyyn kannalta tarpeelliset uudet sovellukset. Lisäksi on varmistettava nykyisten järjestelmien toimivuus myös ensi vuosituhanneella. Henkilöstön riittävyys ja ammattitaidon kehittäminen on entistä kriittisempi menestystekijä.

Järjestelmämuutokset, kilpailupaineet ja teknologiakehitys lisäävät lähi-vuosina tietotekniikkapalveluiden kysyntää. Finanssiryhmän liiketoiminnan kasvunäkymät ovat hyvät.

Palvelut-liiketoimintaryhmä on tietotekniikkakumppani kaupan, telepalvelujen, posti-, kuljetus- ja logistiikkapalvelujen sekä energiapalvelujen alueella. Tavoitteena on auttaa asiakasta hyödyntämään tietotekniikkaa tehokkaasti ja luotettavasti sekä päivittäisessä toiminnassa että erityisesti liiketoiminnan ja teknologian muutostilanteissa.

Palveluihin kuuluvat konsultointi, tietojärjestelmien rakentaminen ja ylläpito sekä integraattoritoiminta. Integrointipalvelu kokoaa Tieto-konsernin eri liiketoimintaryhmien sekä muiden tuottajien palvelut ja tuotteet asiakkaiden tarvitsemiksi kokonaisuuksiksi.

Palvelut

ESKO MÄKINEN

Palvelut-liiketoimintaryhmä on rakentanut menestyksensä parantamalla jatkuvasti toimintaansa ja laatutasoaan. Perusta asiantuntijapalveluissa tarvittavalle osaamiselle on nopeasti uusiutuvan tietotekniikan hallinnassa ja usein varsin mittavien hankkeiden johtamisessa.

Menestyksellinen kilpailukyky syntyy taidosta soveltaa tietotekniikkaa asiakkaiden liiketoiminnan kehitystyössä. Tämän osaamisen jatkuvaksi vahvistamiseksi on asiantuntijahenkilöstömme ryhmitetty toimialojen mukaisiin tiimeihin. Näin asiantuntemus karttuu yhdessä asiakkaan kanssa tehtävällä pitkäjänteisellä työllä.

Tavoitteenamme on olla yksilöinä ja sen myötä koko liiketoimintaryhmänä huomenna hieman tätä päivää parempia.

Palvelut-ryhmä entistä vahvempi osaamiskokonaisuus

Palvelut-ryhmästä tuli aikaisempaa huomattavasti suurempi liiketoimintakokonaisuus, kun siihen liitettiin tele- ja postitoimeen erikoistunut Avancer Oy ja energia-alaan erikoistunut Carelcomp Power Oy. Liiketoimintaryhmän edellytykset kehittää toimintaa ja asiakaspalvelua vahvistuivat merkittävästi. Sisäistä tehokkuutta lisäävät hallinnon sekä laadun ja tuottavuuden kehittämisen yhdistäminen. Jo aikaisemmin kehitetyt laatu- ja järjestelmät otetaan käyttöön ja sertifioidaan kaikissa Palvelut-ryhmän yksiköissä.

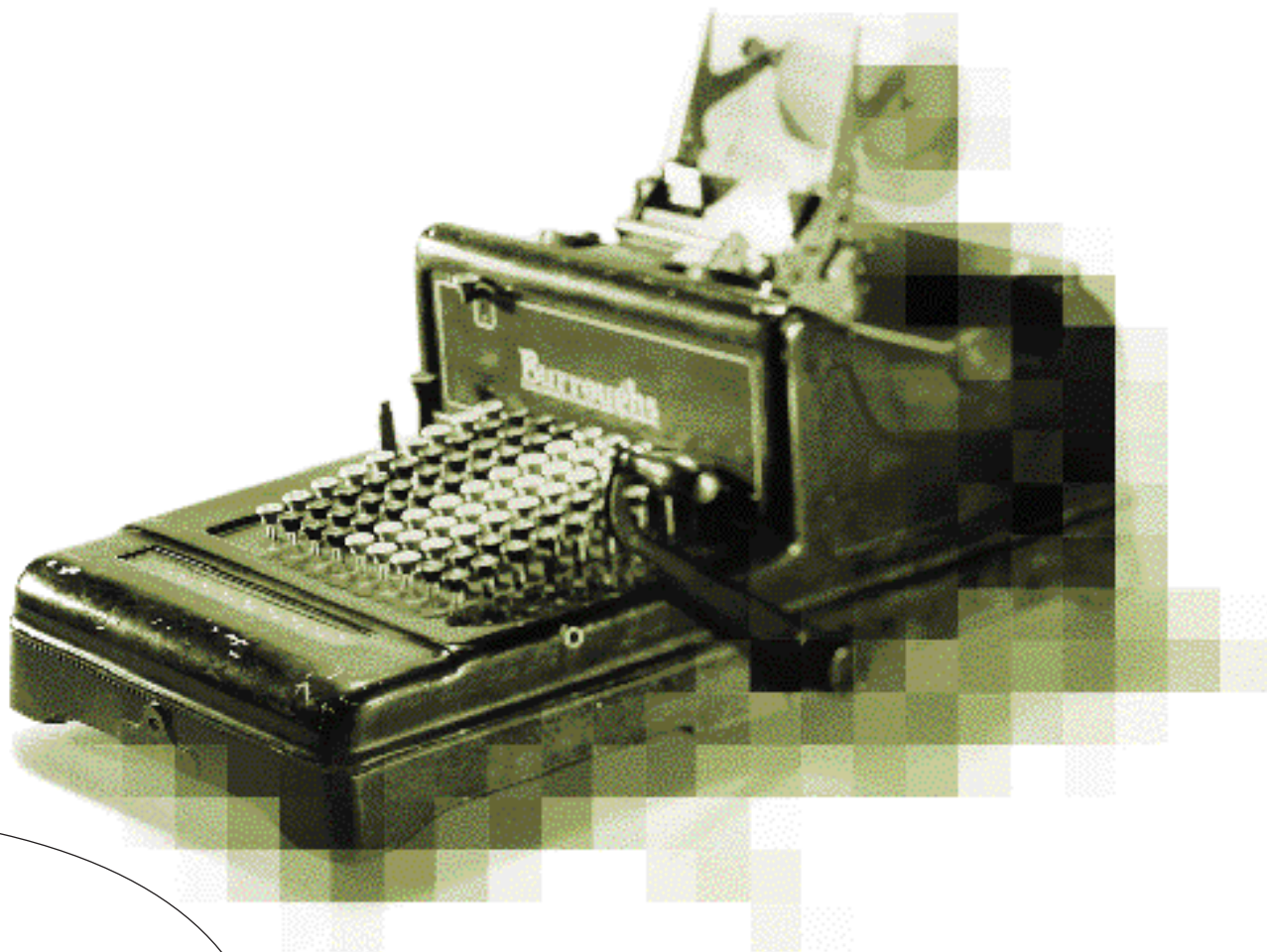
Palvelujen kysyntä jatkui kertomusvuonna vahvana. Kaikilla asiakastoimialoilla on tapahtumassa liiketoimintarakenteisiin vaikuttavia muutoksia, jotka edellyttävät tietojärjestelmien uusimista. Lisäksi vuosi 2000 vaatii moniin vanhempiin ohjelmistoihin teknisiä muutoksia. Tämä näkyi tietotekniikkapalvelujen kysynnässä jo kertomusvuonna.

Palvelut-ryhmän liikevaihto vuonna 1996 oli 173,3 Mmk. Henkilöstön määrä oli keskimäärin vuoden aikana 316 ja vuoden lopussa 621.

Asiakkaiden mukana kansainvälisille markkinoille

Palvelut-liiketoimintaryhmä on vakiinnuttanut asemansa kaupan yritysten johtavana tietotekniikkakumppanina Suomessa. Tavoitteena on kasvattaa markkina-asemaa edelleen. Lisäksi liiketoimintaryhmä rakentaa valmiuksia asiakkaiden toiminnan tukemiseen myös kansainvälisillä markkinoilla sekä sovittaa kansainvälisiä kaupan ohjelmistoja asiakkaiden tarpeisiin.

Tietojärjestelmähankeet painottuvat asiakas-, ketjunohjaus- ja logistiikkatoimintoihin. Merkittävä tietojärjestelmäsovelmus tehtiin mm. Alko Oy:n kanssa. Uusi kokonaisjärjestelmä tukee Alkon valmistautumista liiketoiminnan muutoksiin.

Liiketoimintaryhmän kehittämä kuljetusten suunnittelun ja optimoinnin ProOpt -järjestelmätuote on markkinajohtaja Suomessa. Tuote on toimitettu usealle suurelle panimoteollisuuden, metsäteollisuuden, kaasuteollisuuden ja puhtaanapidon yritykselle. Tuotteen toimittamisesta Pripps Ringnes -ryhmälle Ruotsiin ja Norjaan tehtiin sopimus.

Logistiikkaketjut ylittävät yhä useammin valtioiden rajoja. Tämä kansainvälistää liiketoimintaryhmän toimintaa sekä ohjelmistotoimitusten että varsinkin organisaatioiden välisen tiedonsiirron (oyt) palvelujen osalta.

Tele- ja energia-ala kasvualueita

Avancerin osto vahvisti Palvelut-ryhmän asemaa sekä tele- että postitoimialan tietotekniikkatoimittajana. Liiketoimintaryhmä on suurin Telecom Finland Oy:n ja Suomen Posti Oy:n tietotekniikkakumppaneista.

Teille toimitettiin matkapuhelinpalveluiden asiakashallinta- ja laskutusjärjestelmä, jolla hallitaan yli miljoonan asiakkaan tiedot. Postin kanssa yhteistyötä tehdään mittavien laskutus-, kulje-

tus- ja jakelu- sekä tavaravirran rekisteröintijärjestelmien parissa. Avancerin tuotteita on toimitettu myös ulkomaisille posti- ja teleasiakkaille Baltian maihin ja Kaakkois-Aasiaan.

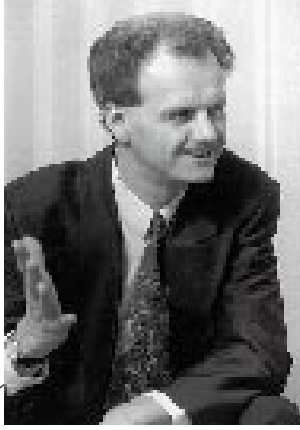
Teletoimiala on yksi nopeimmin kasvavista ja muuttuvista toimialoista. Se tarjoaa tietotekniikkatoimittajalle runsaasti liiketoimintamahdollisuuksia. Teletoimiala on Palvelut-liiketoimintaryhmän kasvualue kotimaassa ja keihäänkärkialue kansainvälisillä markkinoilla.

Energia-ala yhdistettiin Palvelut-liiketoimintaryhmään sähkönjakelumarkkinoiden kilpailusäädösten muututtua. Sähköstä on tullut normaali kulutusyödyke. Toimialan kilpailutekijänä korostuvat asiakaspalvelujärjestelmät sähkön tuotannon järjestelmien ohella. Siten energia-alan synergia Palvelut-ryhmään on suurempi kuin teollisuutta palvelemaan Carelcomp-ryhmään. Ryhmä vahvistaa energia-alan liiketoimintaansa kehittämällä asiakaspalvelujärjestelmien ohella myös sähkön tuotantoa, erityisesti kunnossapitoa tukevia järjestelmiä sekä Suomeen että kansainvälisille markkinoille.

Kysyntää vahvistavat uuden teknologian mahdollisuudet

Vahva tietotekniikkapalvelujen kysyntä jatkuu markkinoilla. Vuosituhannen vaihtuminen vaatii järjestelmämuutoksia. Toteutuessaan Emu edellyttää järjestelmien uusimista rahan käsittelyn osalta. Lisäksi tietotekniikan jatkuva kehitys, erityisesti internet-teknologia, synnyttää uusia asiakassovelluksia ja palvelumahdollisuuksia.

Yksi avaintekijä Palvelut-liiketoimintaryhmän lähivuosien menestykselle on asiantuntijaorganisaation hallittu, hyvän laatutason säilyttävä kasvu. Merkittävä asiakaspalvelua parantava kehityskohde on konsernin eri palveluja koskevan integraattoritoiminnan vahvistaminen.

Julkinen

PENTTI HEIKKINEN

hallinto

Suomalainen julkinen hallinto on maailman huippuluokkaa. Samoin julkisen hallinnon kyky ja halu soveltaa tietotekniikkaa ja kehittää toimintaa kestävät vertailun mihin tahansa maahan.

Meillä on ollut ilo työskennellä vaativimpien julkishallinnon asiakkaiden kanssa. Näin liiketoimintaryhmällemme on ollut edellytykset toteuttaa läheiseksi kokemaamme tehtävää Suomen tietoyhteiskuntastrategian eteenpäinviemisessä. Tavoitteena on suomalaisen osaamisen vienti ulkomaille ja suomalaisen tietoteollisuuden nostaminen maailmanluokkaan.

Keskeinen kehityskohde seuraavalla kolmivuotiskaudella on julkisen hallinnon elektronisten asiointipalvelujen toteuttaminen. Panostamme voimakkaasti palvelujen tuotekehitykseen, mikä mahdollistaa kansalaisten asioinnin 24 tuntia vuorokaudessa kotoa tai työpaikan työasemalta.

Julkisen hallinnon liiketoimintaryhmä tarjoaa tietoteknistä asiantuntemusta valtionhallinnon, kunnallishallinnon, seurakuntien ja terveydenhuollon tietotekniikkaan sekä eri toimialojen tietopalveluihin. Päämääränä on olla paras julkishallinnon tietotekniikkatoimittaja.

Vuonna 1996 liiketoimintaryhmään kuuluivat asiakaskohtaisiin tietojärjestelmiin erikoistunut TT-Valtionpalvelut, julkishallinnon tuotteisiin keskittynyt TT-Kuntapalvelut, tietopalveluja tarjoava TT-Tietopalvelut sekä VTKK Baltic Ltd. VTKK Baltic toimittaa Baltian markkinoille TT-Valtionpalvelujen ja TT-Kuntapalvelujen suomalaiselle asiakaskunnalle kehittämiä palveluja ja tuotteita.

Tietotekniikkapalvelujen kysyntä oli toimintavuonna vilkasta ja ryhmä vahvasti johtavan toimittajan asemaansa kaikilla markkinasegmenteillään. EU-markkinoilla liiketoimintaryhmä oli mukana seitsemässä projektissa. Myös Balti-

an toiminnot laajenivat. Joulukuussa alikirjoitettiin Viron parlamentin, Riigikogun, kanssa merkittävä sopimus parlamentin valtiopäiväasiakirjojen käsittelyjärjestelmän toimittamisesta.

Verkkopohjaisiin palveluihin liittyvä toiminta kasvoi selvästi kertomusvuoden aikana. Liiketoimintaryhmä toimitti parikymmentä intranet-järjestelmää ja TT-Tietopalvelut avasi internet-pohjaisen käyttöliittymän tietopankkeihinsa.

Liiketoimintaryhmän liikevaihto vuonna 1996 oli 427,0 Mmk. Henkilöstön määrä oli keskimäärin vuoden aikana 691 ja vuoden lopussa 688.

Vuoden 1997 aikana kehitystyö kohdistuu verkkopohjaisiin palveluihin, joiden liikevaihdon odotetaan edelleen kasvavan. Tavoitteena on vahvistaa asemaa Suomen julkishallinnon johtavana järjestelmätoimittajana ja tulla merkittäväksi verkottuvien järjestelmäpalveluiden toimittajaksi.

Valtionhallinto verkottuu

Valtionhallinnon rakennemuutos ja palvelutoiminnan uudelleenjärjestelyt jatkuivat vuonna 1996. Kansalaisten ja viranomaisten vuorovaikutusta, viranomaisten yhteistoimintaa ja tietojen tehokkaampaa hyväksikäyttöä sekä EU-velvoitteiden toteuttamista edistäviä tietojärjestelmäprojekteja toteutettiin aktiivisesti.

TT-Valtionpalvelut tuottaa asiakaskohtaisia tietojärjestelmiä ja asiantuntijapalveluja, joita julkisen hallinnon asiakkaat hyödyntävät toimintansa tehostamisessa ja palvelujensa kehittämisessä.

Vuosi 1996 oli laajojen oliopohjaisen client/server -sovellusten sekä verkottumiseen liittyvien hankkeiden, kuten internet- ja intranet-ratkaisujen, läpimurtovuosi. TT-Valtionpalvelujen uuteen teknologiaan perustuva asiakasprojekti oli esimerkiksi työministeriön työ-

voimapalvelujen järjestelmä, jonka ensimmäinen vaihe valmistui joulukuussa 1996. Kunnallis- ja EU-vaalit lokakuussa oli laajin kaikista tähänastisista vaalitoimeksiannoista. Kuntasektorilla asiakas-kohtaisten tietojärjestelmien toimittamisesta on hyvänä esimerkkinä Helsingin Kustaankartanon vanhainkodin laitos-tietojärjestelmän tarjouskilpailun voitto loppuvuonna.

Julkishallinnon rakennemuutos ja palvelutoiminnan kehitys tukeutuvat jatkossakin tietotekniikan hyväksikäyttöön. Tietotekniikkapalvelujen kysyntä kasvaa. Uusissa projekteissa painottuvat johtamista, työprosesseja, arkistointia ja asiointia tukevat järjestelmät. Asiointi ja yhteistoiminta viranomaisten kanssa kotimikron välityksellä toteutuu lähivuosina. TT-Valtionpalvelut uskoo edelleen vahvistavansa markkina-asemiaan vuonna 1997.

Kunnallisectorilla tietotekniikka-investoinnit kasvoivat

Kuntien talouden elpyminen jatkui toimintavuoden aikana. Voimavaroja voitiin suunnata juoksevien menojen lisäksi myös välttämättömiin investointeihin. Tämä merkitsi laman aikana kertyneiden investointipaineiden osittaista purkautumista myös tietotekniikan alueella.

Uuden kirjanpitolain voimaantulosta vuonna 1997 aiheutunut laskentatoimen uudistus vei päähuomion kuntien tietotekniikan kehityksessä. Kysyntä kunnallisectorilla oli edellisvuosia vilkkaampaa.

TT-Kuntapalvelut lisäsi markkinaosuuttaan kuntasektorin tietotekniikkapalveluissa. Liikevaihto kasvoi 20 % edellisestä vuodesta. Kuntapalveluiden kokonaisasiakkaaksi siirtyi 14 uutta kuntaa. Potilashoidon kokonaisjärjestelmän päätti ottaa käyttöön 19 terveyskeskusta, mikä merkitsi työasemien kaksinkertaistumista noin kahteentuhanteen laitteeseen. Kuntien sivistystoimen palveluissa markkina-asema säilyi vakaana.

Vienti kasvoi odotettua enemmän. Hammashuollon Sinuhe-järjestelmiä toimitettiin Ruotsiin, missä kasvunäkymät vuodelle 1997 ovat hyvät. Vienti Norjaan käynnistyi ja valmistelut Sinuhen jälleenmyynnin aloittamiseksi USA:ssa saatiin päätökseen.

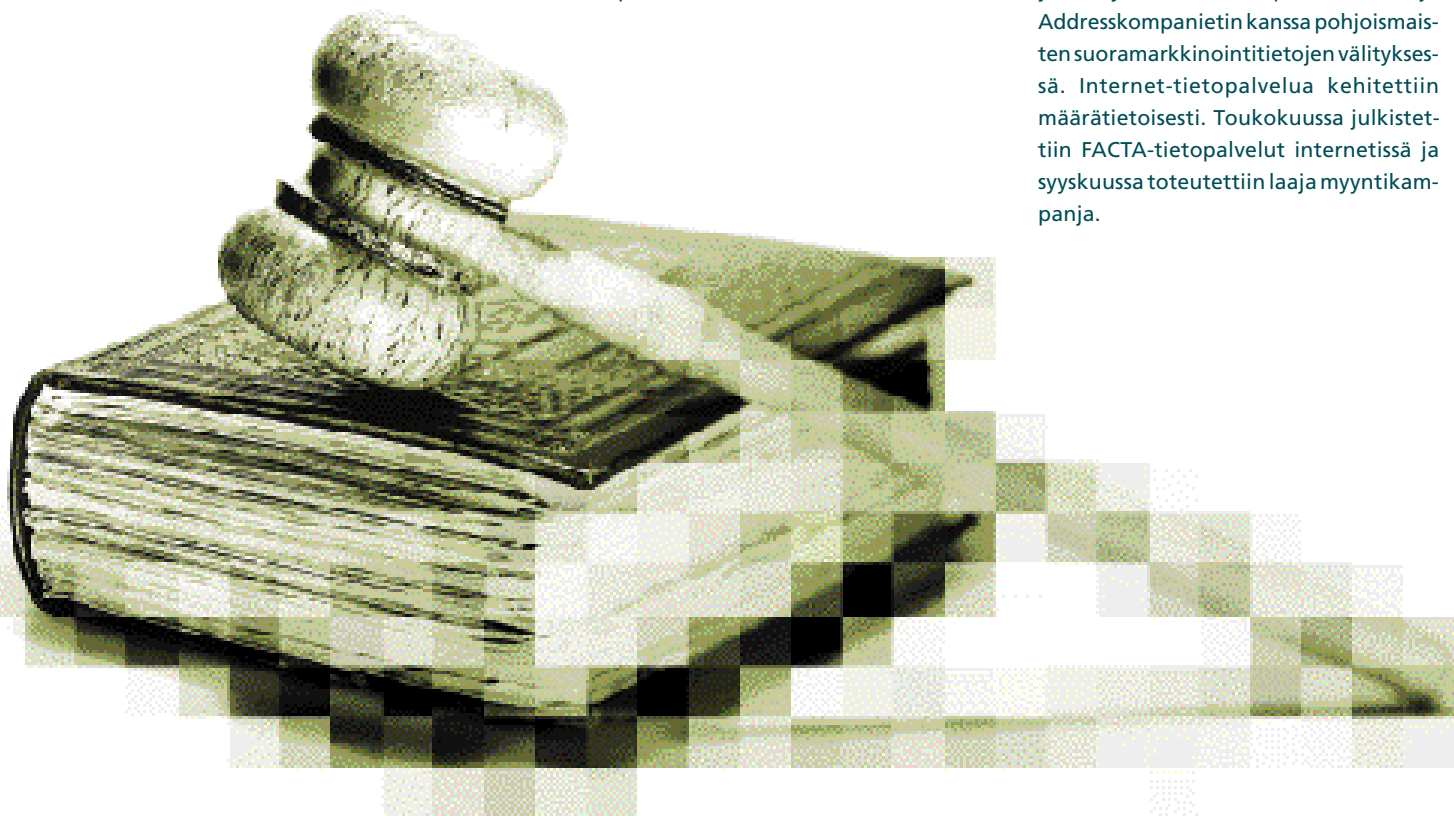
Tietopalveluja myös kuluttajille

TT-Tietopalvelut tuottaa rekistereihin ja tietopankkeihin perustuvia palveluita, joilla asiakas voi hyödyntää tietoa johtamisessa, markkinoinnissa, myynnissä ja asiakaspalvelussa. Toiminta perustuu asiointi-, tietohuolto- ja tietopankkipalveluihin verkottuvassa yhteiskunnassa sekä yritysten asiakassuhde- ja suoramarkkinointipalveluihin. Toimintaa tukee verkostoituminen alan muiden palveluyritysten kanssa.

Suoramarkkinoinnin osuus markkinoinnista kasvoi merkittävästi vuonna 1996. Tähän käytettiin jo neljännes mainosmarkoista Suomessa. TT-Tietopalveluilla on hallinnassaan yli 30 % kaikista julkisista tietokannoista Suomessa.

TT-Tietopalveluilla on vankka kokemus yritysten ja organisaatioiden välisen tiedon jakelijana. Internet mahdollistaa liiketoiminnan myös kuluttajapalveluissa. Vuoden 1996 lopulla avattu ajoneuvokaupan internet-osoite www.hae.fi/ autot on TT-Tietopalvelun ensimmäinen kauppapaikka kuluttajille. Hae.fi tarjoaa jatkossa tuotteiden ja palvelujen lisäksi myös mahdollisuuden asioida esimerkiksi viranomaisten kanssa.

Kansainvälistymistä vahvistivat mm. EU-hanke Dynamic Yellow Pages sekä yhteistyö Sema Group Infodatan ja Addresskompanietin kanssa pohjoismaisten suoramarkkinointitietojen välityksessä. Internet-tietopalvelua kehitettiin määrätietoisesti. Toukokuussa julkistettiin FACTA-tietopalvelut internetissä ja syyskuussa toteutettiin laaja myyntikampanja.

Teollisuus

CARELCOMP, PENTTI HUUSKO

Teollisuutta sanotaan kansantalouden selkärangaksi. Tietojärjestelmiä voidaan kuva- ta teollisuusyrityksen hermojärjestelmäksi.

Asiakkaiden kansainvälistyminen ja tehokkuusvaatimusten kasvu jakavat tietotekniikkatoimittajat. Erikoistuminen ja syvä toiminnan- ja toimialan tunteminen erottelee kyvykkäät järjestelmätoimittajat massasta. Toimittajan palvelujen kattavuus ja osaaminen varmistavat, että asiakas voi keskittyä perusliiketoimintaansa.

Carelcomp on asiakkaidensa kumppani ja huolehtii luotettavasta ja korkealaatui- sesta palvelusta asiakkaan päivittäisessä toiminnassa. Haluamme etsiä asiakasta par- haiten palvelevat tietotekniikkaratkaisut myös toiminnan tai teknologian muutos- tilanteissa.

Carelcomp parantaa tietotekniikan avul- la kansainvälisen metsäteollisuuden ja kansainvälisesti toimivan suomalaisen valmistavan teollisuuden ja perusteolli- suuden liiketoimintaa maailmanlaajui- silla markkinoilla. Palvelukokonaisuus kattaa toiminnot konsultoinnista tieto- järjestelmien ja -verkkojen hoitamiseen asti. Palvelu on tarpeen mukaan organi- soitu mahdollisimman lähelle asiakasta. Kokonaispalvelu takaa sekä asiakkaan päivittäisen toiminnan tukemisen että voimavarojen riittävyden suurtenkin kehityshankkeiden toteuttamisessa. Carelcomp-ryhmän liikevaihto vuonna 1996 oli 406,5 Mmk. Henkilöstön määrä oli keskimäärin vuoden aikana 769 ja vuo- den lopussa 804.

Asiakkaat kansainvälistyvät

Pohjoismaat toimivat yhä selkeämmin osana yhtenevää Eurooppaa. Yritysten toiminta ja omistus kansainvälistyvät.

Pohjoismainen metsäteollisuus jat- kaa kilpailuedellytystensä vahvistamista ulkomaisiin yritysostoin. Investoinnit koti- maisiin tuotantolaitoksiin ovat tuotan- tokustannusten noustessa vähentyneet.

Uusia kilpailijoita on tullut markkinoille erityisesti Aasiassa. Tämä muuttaa pape- riteollisuuden kilpailutilannetta pidem- mällä aikavälillä.

Suomalainen valmistava teollisuus ja perusteollisuus ovat jo vahvasti kansain- välistyneet. Tämä lisää tarvetta yhtenäis- tää toimintatapoja monikulttuurisissa organisaatioissa. Tehokkuutta lisätään ohjausjärjestelmien ja niiden tietotekni- sen ympäristön yhdenmukaistamisella.

Carelcomp on markkinajohtaja kai- killa kohdealueillaan Suomessa sekä mer- kittävä toimittaja Ruotsin metsäteolli- suudessa. Eurooppalaisten paperitehtai- den tehdasjärjestelmissä markkinaosuus on yli 30 %. Liiketoimintaryhmä kansain- välistyy yhdessä asiakkaidensa kanssa.

Paperiteollisuudessa maailman johtavaksi toimittajaksi

Carelcomp-ryhmän tavoitteena on maa- ilmanlaajuinen tietojärjestelmäjohtajuus paperiteollisuudessa. Metsäteollisuudel- la on Pohjoismaissa perinteisesti vahva asema. Myös sitä tukevan teollisuuden ja palvelualan osaaminen on tunnustettua. Carelcompin edellytyksiä markkinajoh-

tajaksi vahvistaa pitkäaikaisissa asiakas- suhteissa hankittu vahva toimialan asian- tuntemus. Carelcompin tietojärjestelmät kattavat metsäteollisuuden koko arvo- ketjun luonnonvaratietojen hallinnasta myynnin ja markkinoinnin järjestelmiin.

Pohjoismaissa tehtiin useita sopimuk- sia paperitehtaiden tietojärjestelmistä. Toimituksista Ruotsiin ja Norjaan vastaa Carelcompin ja WM-data AB:n yhteisyri- tys WM-data Carelcomp AB. Carelcomp- in omistusosuus yhtiöstä nousi 9,9 %:sta 49 %:iin. Myös asema metsä- ja saha- järjestelmien toimittajana Ruotsissa vahvis- tui. Toimituksista vastaa tytäryhtiö Tim- bersoft AB.

Keski-Euroopassa toiminta laajeni Belgiassa ja Saksassa. Ranskaan Stras- bourgiin perustettiin uusi toimipiste.

Metsäteollisuuden tuotekehitykseen panostettiin vahvasti. Kehittäminen koh- distui oliopohjaisen teknologian hyödyn- tämiseen palveluissa ja tuotteissa. Sa- malla luotiin perusta paperitehtaiden tehdasjärjestelmien tuotekehitysyhtiöl- le. Uusi Carelcomp Papersoft Oy aloitti toimintansa 1.1.1997.

Kumppanuus globaalien asiakkaiden kanssa

Carelcompin tavoitteena on valmistavassa teollisuudessa ja perusteollisuudessa kumppanuussuhde suomalaisten, kansainvälisesti toimivien asiakkaiden kanssa kaikkialla maailmassa.

Asiakkaat käynnistivät mittavia toiminnan kehittämishankkeita. Ne perustuivat yhä useammin kansainvälisiin ohjelmistoihin. Ohjelmistojen sovittaminen asiakkaiden tarpeisiin lisäsi integrointipalvelujen kysyntää.

Sisun ja Valmetin kanssa tehtiin merkittävät yhteistyösopimukset. Asiakkaiden projektien tarkoituksena on uusia nyt käytössä oleva tietojärjestelmäsukupolvi maailmanlaajuisesti tulevien vuosien aikana.

Carelcomp vahvisti asiantuntemustaan järjestelmäintegroinnissa. Kansainvälisten R/3-, Baan- ja MFG/PRO-tuotteiden toimittamiselle ja tukemiselle yhteistyökumppaneiden kanssa luotiin vahva pohja koulutuksella ja hankkeisiin osallistumalla. Myös omien tuotteiden osalta liiketoiminta kehittyi suotuisasti.

Hallintapalvelut erityisen kysyttyjä

Näkymät vuodelle 1997 ovat hyvät. Asiakkaiden liiketoiminnan muutokset ja yhtenäistämistarpeet kasvattavat tietojärjestelmien ja erityisesti hallintapalvelujen kysyntää. Maantieteellisesti hajautetut ratkaisut ovat yhä suurempi haaste järjestelmien hallinnalle. Kysyntää lisäävät myös vuosituhannen vaihtumisen ja mahdollisen Euron edellyttämät muutokset asiakkaiden tietojärjestelmiin.

Palvelujen kehittämisessä on erityiskohteena palveluverkosto, jonka tavoitteena on turvata tuki kansainvälistyneelle teollisuudelle maailmanlaajuisesti. Jo tehdyt kehityspanostukset toimintaprosesseihin ja uuteen teknologiaan sekä metsäteollisuuden tuotteisiin luovat vahvan perustan liiketoiminnalle vuosituhannen lopulla.

Ohjelmistopalvelut pyrkii Pohjoismaiden johtavaksi talous- ja henkilöstöohjauksen sekä teknologiatuotteiden ja -konsultoinnin tietotekniikkatoimittajaksi. Toiminnan lähtökohtana on asiakaskunnan tarpeiden tunteminen, korkea teknologiaosaaminen, oma tuotekehitys ja kansainvälisyys. Liiketoimintaryhmä toimii horisontaalisesti kaikilla toimialoilla sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.

Ohjelmistopalvelut laajensi toimintaansa yritystoin Norjassa ja Ruotsissa vuonna 1996. Norjalainen AXO System AS on erikoistunut talous-, henkilöstöohjaus- ja logistiikkajärjestelmiin. GC Computer AS on keskittynyt ohjelmistojen teknisen ympäristön vaihtoon tarkoitettuihin software reengineering-tuotteisiin sekä internet/intranet-tuotteisiin. Ruotsalainen Habo Data AB vahvistii liiketoimintaryhmän markkina-asemaa julkishallinnon palkka- ja henkilöstöhallinnon toimittajana.

Ohjelmisto- HANNU NIILLO-RÄMÄ palvelut

Kasvatamme määrätietoisesti toimintaamme Pohjoismaissa. Vuoden 1996 yritystostot Norjassa ja Ruotsissa vahvistivat osaamistamme ja asiakaspalveluamme niin talous- ja henkilöstöohjauksessa kuin teknologiakonsultoinnissa.

Talousohjauksen tietojärjestelmämme perustuvat euro-standardeihin ja ovat käytökelpoisia asiakkaille kaikissa EU-maissa. Palkka- ja henkilöstöhallinnon lainsäädäntö vaihtelee maittain. Siksi näissä asioissa korostuu paikallisen osaamisen tarve. Olemme toimineet Pohjoismaissa jo lähes kymmenen vuotta - vahvuutemme on asiakkaiden toimintaympäristön tuntemus ja pohjoismaisen kulttuurin ymmärtäminen.

Ohjelmistopalveluiden liikevaihto vuonna 1996 oli 404,3 Mmk. Liikevaihdosta Suomen osuus oli 65 %, Ruotsin 23 %, Norjan 7 % ja Tanskan 5 %. Henkilöstön määrä oli keskimäärin vuoden aikana 605 ja vuoden lopussa 618.

Unic talous- ja henkilöstöohjauksen osaamiskeskus

Unic Oy vastaa talous- ja henkilöstöohjauksen liiketoiminnasta Suomessa. Henkilöstöohjauksen järjestelmiin keskittynyt TT-Personnel Systems Oy yhdistettiin Uniciin vuoden 1997 alussa. Myös TT-Valtionpalvelujen ja TT-Kuntapalvelujen talous- ja henkilöstöohjauksen liiketoiminnot siirtyivät pääosin Uniciin kulu- van vuoden alussa.

Unicilla on talousohjauksen järjestelmissä noin 30 %:n markkinaosuus. Asema vahvistui julkishallinnossa ja teollisuudessa. Useat kunnat, sairaalat ja valtion laitokset valitsivat Unicin talousohjausjärjestelmän. Näistä suurimmat sopimukset tehtiin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri kuntayhtymän, Lappeenrannan kaupungin ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Teollisuudessa merkittävimmät sopimukset tehtiin Metsäliitto-Yhtymän ja Neste Oy:n yhtiöiden kanssa.

Palvelusektorilla toimitettiin Leonardo Data Warehouse -järjestelmä Rautakirja Oy:lle sekä talousohjausjärjestelmät Akateemiselle Kirjakaupalle ja Oy Polarkesti Ab:lle. Intime Pro -palvelukirjanpitojärjestelmän ja Intime-palkanlaskentajärjestelmän asiakkaaksi tuli asiakasmäärältään Suomen suurin tilitoimisto K-Tilipalvelu.

Unic toi markkinoille uuden windows-pohjaisen ja client/server-ympäristöön rakennetun Wintime-talousohjauksen järjestelmän. Järjestelmän on ottanut käyttöönsä jo yli 20 yritystä. Loppuvuodesta julkistettiin WebVision -tuote, joka on tarkoitettu talousohjausjärjestelmien sisältämän tiedon jakeluun intranet-palveluissa.

Norjassa maan suurin kiinteistöyrittäjä, Olav Thon Gruppen hankki AXO Systemiltä Eco Link -talousohjausjärjestelmän ryhmän 70 yrityksen käyttöön. AXO Systemin asiakkaisiin kuuluu lähes 40 norjalaista energialaitosta. Yhtiö vahvisti asemaansa näiden järjestelmätoimittajana vuonna 1996.

Henkilöstön kehittämisen painopistealue

Ruotsissa henkilöstöohjauksen järjestelmiä ja palveluja tuottaa Datama PA AB. Yhtiöllä on noin 25 %:n markkinaosuus yksityissektorilla. Unicin markkinaosuus henkilöstöohjauksen järjestelmissä on noin 40 %.

Henkilöstön kehittämisen ja hallinnon järjestelmien kysyntä kasvoi. Ruotsissa Kappa- ja Suomessa Personnel Pro -nimellä markkinoitava ohjelmisto sai vahvan aseman markkina-alueillaan.

Uusiin Kappa-järjestelmän käyttäjiin henkilöstöohjauksessa kuuluvat mm. Volvo Car Corporation AB ja ICA Handlarna. Dateman Svensk Lön -palkkajärjestelmän hankki mm. kustantamokonserni Aller.

Personnel Pro toimitettiin useille asiakkaille Suomessa. Suurimmat käyttäjät ovat UPM-Kymmene Oy ja Oy L M Ericsson Ab. Merita Pankki Oy:lle toimitettiin henkilöstön resurssi- ja työvuorosuunnittelujärjestelmä. Finnair-konsernin 11.000 henkilöä koskevasta henkilöstö- ja palkkahallinnon järjestelmästä tehtiin sopimus. Suomen Autokatsastus Oy siirtyi Unicin Palkkakonttoripalvelun asiakkaaksi.

Metsäteollisuuden ja julkishallinnon henkilöstöohjauksessa laajennettiin toimialaosamista. Tietosavo Oy:ltä ostettiin palkka- ja henkilöstöstöhallinnon liiketoiminnat energiajakelusektoria lukuunottamatta. Helmi- ja Hepla-palkanlaskentaan liittyvät Valtiokonttorin neuvonta- ja konsultointipalvelut siirtyivät Ohjelmistopalveluille.

Vuoden lopussa ostettiin Piifix Oy, jonka Matkamies-ohjelmiston jälleennyjänä Ohjelmistopalvelut toimi jo aiemmin. Ohjelmisto on tarkoitettu matka- ja kulutilitysten hallintaan.

Verkottuminen kasvattaa teknologiaosaamisen kysyntää

Teknologiakonsultointiin erikoistuneet TT-Technology-yhtiöt täydentävät hyvin talous- ja henkilöstöohjauksen liiketoimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. TT-Professional Solution Oy on keskittynyt tietoverkkojen teknologiatuotteiden maahantuontiin ja myyntiin Suomessa.

TT-Technology-yhtiöt laajensivat palveluaan dokumenttien hallintajärjestelmissä. Maailman johtavan dokumenttien hallintajärjestelmien toimittajan Documentum Inc:n kanssa tehtiin Pohjoismaat kattava yhteistyösopimus. Enterprise Document Management System -järjestelmän asiakkaita ovat mm. Astra AB ja Nycomed A/S.

Merkittäviä toimituksia kertomusvuonna olivat mm. Suomen ulkoministeriön kaikki toimipisteet kattava CA-Ingres-sopimus, Orion Yhtymä Oy:n Documentum-sopimus sekä internet/intranet-ratkaisut Nokia Telecommunications Oy:lle.

Verkottuminen on lisännyt tietoturvan varmistamiseen tarkoitettujen tuotteiden kysyntää. TT-Professional Solution Oy kolminkertaisti tietoturvatuotteiden myynnin. Internet/intranet-palvelujen palomuuriohjelmistoissa yhtiöllä on johtava markkina-asema Suomessa.

Kilpailu kiristyy

Ohjelmistoliiketoiminnassa kansainvälinen kilpailu kiristyy entisestään. Se johtaa palvelujen keskittymiseen Pohjoismaissa harvoin suuriin yksiköihin ja pienempien toimittajien karsiutumiseen markkinoilta. Tuotteiden ja palvelujen jatkuva uudistaminen teknologian nopeasti kehittyessä edellyttää huomattavia investointeja.

Ohjelmistopalvelujen nykyisiä tuotteita kehitetään jatkuvasti, jotta niiden järkevä ja taloudellinen käyttö on asiakkaille mahdollista pitkään. Markkinoille tuodaan myös uusia tuotteita, osaksi yhteistyössä alihankkijoiden kanssa. Liiketoimintaryhmän kehitysvoimat ovat huomattavat. Unicin talous- ja henkilöstöohjauksen tuotekehityksessä on 140 henkilöä.

Talousohjausjärjestelmien kysyntä jatkuu nykyisellä tasolla. Pitkälle kehittyneiden henkilöstön ohjaus- ja kehittämisjärjestelmien kysyntä lisääntyy. Teknologiakonsultoinnin kysyntää kasvattavat erityisesti internet-teknologiaan perustuvat järjestelmät.

Hallituksen toimintakertomus

Tieto-konserni syntyi joulukuussa 1995 Tietotehdas Oy:n, VTKK-Yhtymä Oy:n ja Unic Oy:n yhdistyessä. Tieto on johtava tietotekniikkapalveluyritys Suomessa ja yksi merkittävimmistä Pohjoismaissa. Tieto tarjoaa asiakkaitaan toimialasta riippumattomia käsittely-, verkko- ja ohjelmistopalveluja sekä toimialakohtaisia asiantuntijapalveluja. Toimialat ovat pankki ja vakuutus, palvelut, julkinen hallinto sekä teollisuus.

Konsernin toiminta-ajatuksena on parantaa asiakkaidensa tehokkuutta ja tulosta tietotekniikan ja tietoverkkojen avulla. Strategiansa mukaisesti Tieto keskittyy sellaisiin käsittely-, verkko-, asiantuntija- ja ohjelmistopalveluihin, joissa se voi saavuttaa alan parhaan osaamisen, hyvän kannattavuuden ja johtavan markkina-aseman Pohjois-Euroopassa. Tavoitteena on kasvaa toimialan yleisistä kehitystä nopeammin. Kannattavuudessa tavoite on, että tulos ennen veroja on vähintään 10 % liikevaihdosta.

Konsernin kehitys

Tietotehtaan, VTKK:n ja Unicin yhdistäminen toteutui suunnitelmien mukaisesti. VTKK:n ja Unicin toiminnot vahvistivat konsernia erityisesti käsittely-, verkko- ja ohjelmistopalveluissa sekä julkisen hallinnon, kaupan, kuljetuksen ja liikenteen palveluissa. Tiedon strategiaan kuulumattomista VTKK:n ja Unicin liiketoiminnoista luovuttiin. Toimintavuoden viimeisellä neljänneksellä tele- ja posti-toimialan palveluita vahvistettiin ostamalla Avancer Oy Suomen PT -konsernilta. Ohjelmistopalvelujen yritysostot Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa lisäsivät erityisesti henkilöstöohjauksen osaamista.

Tieto-konserni on johtava toimittaja kaikilla liiketoiminta-alueillaan Suomessa. Pape-riteollisuuden tehdasjärjestelmissä Tieto on markkinajohtaja Euroopassa. Henkilöstöohjauksessa konserni on johtava toimittaja Norjassa ostettuaan Huldt & Lillevik AS- ja Aas Data AS -yhtiöiden liiketoiminnat tammikuussa 1997 sekä yksityisellä sektorilla Ruotsissa.

Tietotekniikkapalvelujen vahva kysyntä jatkui kaikilla konsernin liiketoiminta-alueilla vuonna 1996. Tietotekniikka on yhä kiinteämpi osa liiketoimintaa. Asiakkaiden liike-

Konsernirakenteen muutokset

	Osuus-%	Liikevaihto	Henkilömäärä	Tapahtumaaika	Liiketoimintaryhmä
Yritysostot					
Aas Data AS	100	17 Mmk	30	1.1.1997	Ohjelmistopalvelut
Avancer Oy	70	158 Mmk	343	1.11.1996	Palvelut
AXO System AS	100	19 Mmk	51	1.4.1996	Ohjelmistopalvelut
GC Computer AS	100	9 Mmk	11	1.11.1996	Ohjelmistopalvelut
Habo Data AB	100	4 Mmk	8	1.9.1996	Ohjelmistopalvelut
Huldt & Lillevik AS	100	14 Mmk	13	1.1.1997	Ohjelmistopalvelut
Piifix Oy	100	3 Mmk	2	1.1.1997	Ohjelmistopalvelut
Tytäryhtiöiden myynnit					
VTKK-Koulutuskeskus Oy	100	7 Mmk	11	7.2.1996	
VTKK-Toimistojärjestelmät Oy	100	129 Mmk	58	23.1.1996	
Kiinteistö Oy Kalkkipellontie	100	7 Mmk	-	12.4.1996	
Omistusosuuden lisäys					
Carecomp N.V.	80:stä 100:aan	161 Mmk	15	11.6.1996	Carecomp
Carecomp Sverige AB	90,1:stä 100:aan	4 Mmk	1	1.1.1996	Carecomp
Dacity Information Systems Oy	68,3:sta 100:aan	16 Mmk	20	07-08/1996	Tietotehdas
Dialogos-Team Oy	93,75:stä 95:een	13 Mmk	38	9.5.1996	Carecomp

toimintarakenteissa on tapahtumassa merkittäviä muutoksia ja ne edellyttävät myös tietojärjestelmien uudistamista. Kysyntään vaikuttivat edelleen myös laman aikana pautoutuneiden tietotekniikkainvestointien purkautuminen.

Asiakkaat aloittivat valmistautumisen vuosituuhannen vaihtumiseen ja EU:n yhteisen rahan mahdolliseen toteutumiseen vuonna 1999. Tietojärjestelmien uusiminen käynnistyi kertomusvuonna. Vuosi 2000 ja euro lisäävät merkittävästi systeemityöpalvelujen kysyntää lähivuosina.

Yhteiskunnan ja talouden verkottumisen kehitys näkyi tietojärjestelmien uusimisessa. Yleisesti siirryttiin client/server-teknologiaan perustuviin ratkaisuihin. Järjestelmäkehityksessä alettiin hyödyntää myös internet-teknologiaa. Käsitteilypalveluissa asiakkaiden kiinnostus verkottuneisiin kokonaisjärjestelmiin ja verkkojen lisäarvopalveluihin kasvoi.

Palvelujen vahva kysyntä oli haaste organisaation hallitulle kasvulle. Uuden henkilöstön palkkauksessa onnistuttiin hyvin. Uusien teknologioiden soveltaminen sekä uusien toimintamallien opettelu vaativat teollisuuden asiantuntijapalveluissa suhteellisesti merkittäviä taloudellisia panostuksia.

Konsernirakenteen muutokset

Vuoden 1995 lopussa tapahtuneesta Tietotehdas-konsernin, VTKK-konsernin ja Unicon konsernin yhdistymisestä Tieto-konserniksi seurasi useita juridisia järjestelyitä konsernin sisällä. Pääosin ne toteutettiin vuoden 1996 aikana. Järjestelyillä yhdistettiin eri yhtiöissä olleita liiketoimintakokonaisuuksia samaan yhtiöön.

Joulukuun lopussa rekisteröitiin Prodax Oy:n, TT-Kuntapalvelut Oy:n, TT-Valtionpalvelut Oy:n, VTKK-Käyttöpalvelu Oy:n, VTKK-Yritysjärjestelmät Oy:n, VTKK-Yhtymä Oy:n sekä TT System Professionals Oy:n fuusiot emoyhtiöihinsä. Kaikkien fuusioitujen yhtiöiden toiminnat ovat 1.1.1997 alkaen TT Tieto Oy:ssä. Rakenteiden selkeyttämistä jatkettiin vuoden 1997 alussa liiketoiminnan siirroilla: Unicon Oy:n liiketoiminta, TT Tieto Oy:hyn VTKK-konsernin fuusioissa tullut talous- ja henkilöstöohjauksen liiketoiminta sekä Carelcomp Industria Oy:ssä ollut palkanlaskennan liiketoiminta siirrettiin TT-Personnel Systems Oy:hyn, jonka nimi

muutettiin Unicon Oy:ksi. TT Tieto Oy:n metsähallintoon liittyvä liiketoiminta siirrettiin Carelcomp Forest Oy:hyn. Lisäksi tehtiin joukko konsernin uuteen nimeen liittyneitä tytäryhtiöiden nimien muutoksia. Carelcomp International Oy:n nimi muutettiin Carelcomp Papersoft Oy:ksi.

Huhtikuussa aloitti toimintansa Postipankin ja Tieto-konsernin yhteisyritys Tietoleijona Oy. Postipankilla on 60 % yhtiön äänistä ja 40 % osakkeista. Tiedon vastaavat osuudet ovat 40 ja 60.

Muutokset hallinnossa

Yhtiökokouksessa 14.3.1996 hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin 7 ja jäseniksi valittiin johtaja Jorma Hämäläinen, toimitusjohtaja Marita Kaatrala-Pentikäinen, pääjohtaja Asmo Kalpala, alivaltiosihteeri Juhani Kivelä, pankinjohtaja Kalevi Kontinen, kansliapäällikkö Juhani Korpela ja toimitusjohtaja Matti Lehti. Hallitus valitsi puheenjohtajaksi Juhani Kivelän ja varapuheenjohtajaksi Jorma Hämäläisen. Henkilöstö valitsi hallintoedustuslain mukaisesti tehdyn vapaaehtoisen sopimuksen perusteella Juha Reinisalon hallituksen jäseneksi.

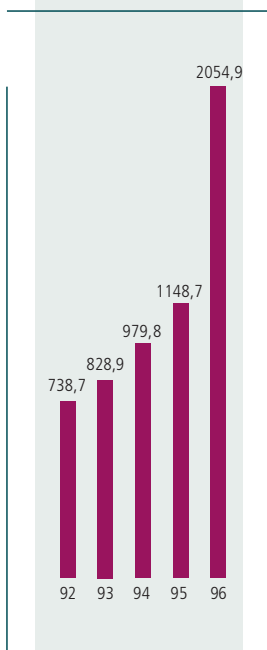
Organisaatiouudistuksesta 1.1.1997 alkaen päätettiin asiakaspalvelun parantamiseksi, toiminnan tehostamiseksi ja kansainvälistymisen vauhdittamiseksi. Samassa yhteydessä toteutettiin myös johtajien vastuualuemuutoksia. Tietotehdas-ryhmän johtajaksi nimitettiin Juhani Lano, Palvelut -ryhmän johtajaksi Esko Mäkinen ja Carelcomp-ryhmän johtajaksi Pentti Huusko.

Liikevaihto ja tulos

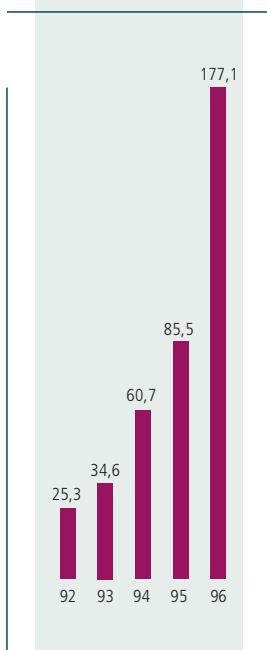
Konsernin liikevaihto kasvoi 78,9 % ja oli 2.054,9 Mmk. Tietotehtaan, VTKK:n (ilman VTKK-Toimistojärjestelmät Oy:tä) ja Uniconin vuoden 1995 liikevaihtoihin verrattuna kasvua oli 17 %. Vertailukelpoinen liikevaihdon markkamääräinen kasvu oli suurinta Finanssiryhmässä ja Tietotehtaassa Tietoleijonasta sekä Palveluissa Avancerista johtuen.

Konsernin käyttökate kasvoi 90,7 % 315,8 Mmk:aan. Käyttökate suhteessa liikevaihtoon oli 15,4 % (14,4 % edellisellä vuonna). Liikevoitto puolestaan kasvoi 107,2 % 177,1 Mmk:aan, ja oli 8,6 % (7,4 %) liikevaihdosta.

Liikevaihto 1992-1996, Mmk

Liikevoitto 1992-1996, Mmk

Konsernin tulokseen sisältyi Tietotehtaan ja VTKK:n yhdistymisen kertaluonteisia kuluja noin 20 Mmk. Toisaalta yhdistymisestä syntyi yli 20 Mmk:n vuotuiset kustannussäästöt, jotka vaikuttivat huomattavasti jo vuoden 1996 tulokseen. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy liiketoimintojen ja omaisuuden myyntivoittoja 7,7 Mmk ja muissa rahoitustuotoissa on SYP-Invest Oy:n osakkeiden myyntivoittoa 7,4 Mmk. Satunnaisia eriä konsernilla ei ollut. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja kasvoi 102,5 % ja oli 194,3 Mmk, mikä on 9,5 % (8,4 %) liikevaihdosta.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla konsernille syntyi yhteensä noin 10 Mmk veroja, joita vastaavaa tulosta ei ole konsernin tuloslaskelmassa. Ne aiheutuivat yhtiöverokannan nousun vaikutuksesta saatuihin osinkotuottoihin sekä tytäryhtiöosakkeiden myynnistä.

Osakekohtainen voitto oli 13,88 mk, mikä on 21,3 % edellisvuotta parempi. Osakekohtainen voitto ilman konserniliikearvon poistoja oli 16,68 mk (13,37 mk).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 25,6 % ja oman pääoman tuotto 17,0 %.

Kaikkien liiketoiminta-alueiden kannattavuus kehittyi vuoden 1996 aikana myönteisesti. Liikevoitolla mitattu liiketoiminnan suhteellinen kannattavuus vahvistui voimakkaimmin Ohjelmistopalveluissa.

Tilauskanta

Merkittävä osa tilikauden liikevaihdosta perustuu sopimuskantaan, joka sisältää sitovasti tilattuja palveluja, palveluja koskevia pitkäaikaisia puitesopimuksia, toistaiseksi jatkuvia sopimuksia ja muita sopimuksia. Käytännössä sopimuskanta on pitkäaikainen. Tilauskannaksi on katsottu vain sitovasti tilattujen palvelujen yhteismäärä 1.640,9 Mmk, josta vuonna 1997 arvioidaan tuloutuvan 938,6 Mmk.

Rahoitusasema

Rahoituslaskelman mukainen tulorahoitus oli 253,9 Mmk. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 74,1 Mmk:lla ja uusia nostettiin 21,7 Mmk:lla. Osinkoja maksettiin 24,6 Mmk.

Konsernin rahoitusasemaan vaikuttivat merkittävästi vuonna 1995 toteutettuun Tietotehtaan, VTKK:n ja Unicin yhdistämiseen liittyneet maksutapahtumat sekä yritysostot. Vuoden 1996 alussa maksettiin Unicin osakkeenomistajille fuusiovastikkeena yhteensä 155,8 Mmk. VTKK:n käteiskauppahintaa maksettiin ensimmäisellä vuosipuoliskolla yhteensä 84 Mmk. Kalkkipellontien kiinteistön myynnistä puolestaan saatiin 62 Mmk. Viimeiselle neljännekselle ajoittui Avancerin osakkeiden maksu 49 Mmk. Eläkelainoja maksettiin syksyllä ennenaikaisesti yhteensä 65 Mmk.

Konsernin taseen loppusumma oli 1.280,0 Mmk (1.426,6 Mmk). Omavaraisuusaste oli 61,3 % (47,4 %). Konsernin velkaantuneisuutta kuvaava nettovelan suhde omaan pääomaan (gearing) oli -17,6 % (-27,6 %).

Investoinnit

Välittömät investoinnit käyttöomaisuuteen ja muihin pitkävaikutteisiin menoihin olivat 117,9 Mmk (60,7 Mmk). Atk-laitteisiin investoitiin 69,3 Mmk (41,3 Mmk). Käsitteilypalveluiden atk-keskusten yhdistäminen kasvatti merkittävästi paitsi atk-investointeja myös konsernin leasingvastuita. Tytäryhtiöosakkeita hankittiin 65,8 Mmk:lla (680,2 Mmk).

Kehittäminen

Kehittämishankkeiden tavoitteena on tuottaa asiakkaille lisäarvoa sekä tehostaa Tieto-konsernin toimintaa ja kilpailukykyä. Kehittäminen jatkui vahvana sekä konsernitasolla että liiketoimintaryhmien palvelu- ja tuotekehityksessä.

Tieto Information Highwayn palveluja kehitettiin ja manipuolistettiin voimakkaasti. Projektit sähköpostistandardin vakiinnuttamiseksi, intranet-palvelun kehittämiseksi sekä tietoliikenneverkon, verkonhallinnan ja tietoturvan tehostamiseksi käynnistyivät.

Liikevaihto liiketoimintaryhmittäin, Mmk

	1996	Osuus %	1995	Osuus %
Tietotehdas	452,6	22,0	201,7	17,6
Finanssiryhmä	394,1	19,2	223,2	19,4
Palvelut	173,3	8,4	96,6	8,4
Julkinen hallinto	427,0	20,8	-	-
Carelcomp	406,5	19,8	345,9	30,1
Ohjelmistopalvelut	404,3	19,7	243,9	21,2
TT-Microtrading Oy	136,8	6,7	130,4	11,4
Yhteiset palvelut ja konsernihallinto	3,9	0,2	0,6	0,1
Keskinäinen liikevaihto	-229,6	-11,2	- 45,8	- 4,0
Vähemmistön osuus liikevaihdosta	-114,0	-5,6	- 47,8	- 4,2
Yhteensä	2.054,9		1.148,7	

Liikevaihto maittain, Mmk

	1996	Osuus %	1995	Osuus %
Suomi	1.855,2	90,3	996,7	86,7
Ruotsi	111,8	5,4	96,4	8,4
Norja	30,1	1,5	10,5	0,9
Tanska	19,6	0,9	15,6	1,4
Belgia	13,2	0,4	8,5	0,7
Iso-Britannia	3,5	0,2	2,6	0,2
Saksa	6,2	0,3	5,4	0,5
Baltian maat ja Venäjä	3,1	0,2	6,2	0,6
Muut	12,2	0,6	6,8	0,6
Yhteensä	2.054,9		1.148,7	

Henkilömäärä liiketoimintaryhmittäin

keskimäärin vuoden aikana ¹⁾

	1996	Osuus %	1995	Osuus %
Tietotehdas	467	13,1	259	13,0
Finanssiryhmä	603 ²⁾	16,9	452	22,7
Palvelut	316	8,8	204	10,2
Julkinen hallinto	691	19,3	-	-
Carelcomp	769	21,5	641	32,1
Ohjelmistopalvelut	605	16,9	349	17,4
TT-Microtrading Oy	32	0,9	33	1,7
Yhteiset palvelut ja konsernihallinto	94	2,6	58	2,9
Yhteensä	3.577		1.996	

¹⁾ Vuoden 1995 luvut eivät sisällä VTKK:n ja Unicin henkilömääriä

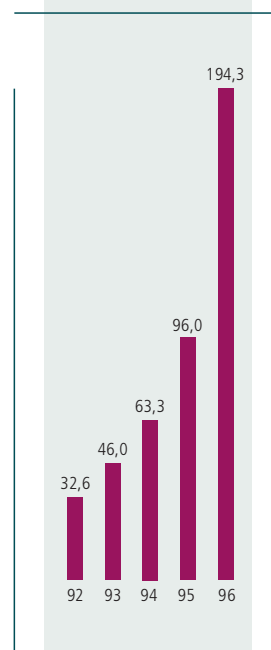
²⁾ Sisältää Fidenta Oy:n 214 henkilöä ja Tietoleijona Oy:n 161 henkilöä

Henkilömäärä maittain

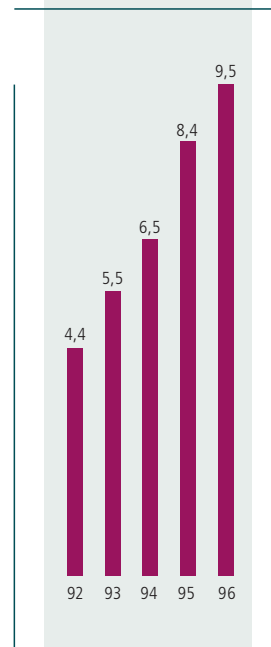
keskimäärin vuoden aikana

	1996	Osuus %	1995	Osuus %
Suomi	3.320	92,8	1.812	90,8
Ruotsi	143	4,0	135	6,8
Norja	62	1,7	10	0,5
Tanska	19	0,5	16	0,8
Belgia	12	0,4	7	0,3
Iso-Britannia	10	0,3	9	0,4
Viro	6	0,2	3	0,2
Saksa	4	0,1	4	0,2
Venäjä	1	0,0	-	-
Yhteensä	3.577		1.996	

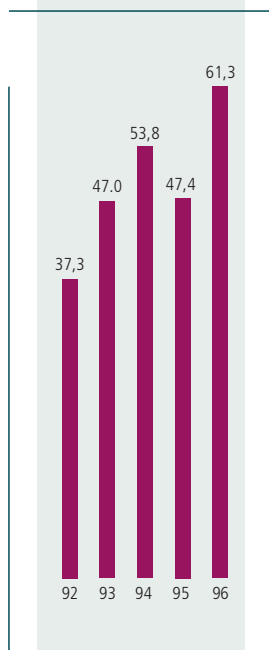
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
1992-1996, Mmk

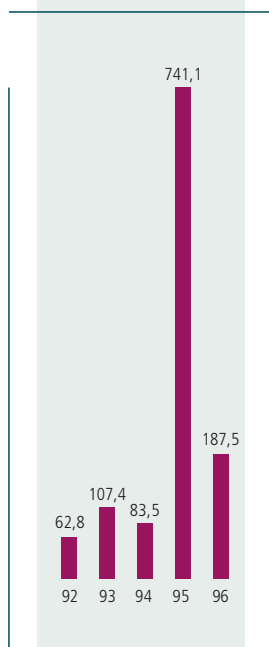
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
1992-1996, % liikevaihdosta

Omavaraisuusaste 1992-1996, %

Investoinnit 1992-1996, Mmk

Tieto-konsernin internet-palvelu www.tietogroup.com avattiin helmikuussa. Palvelu sisältää Tiedon palvelu-, tuote- ja sijoittajainformaatiota.

Intranet-palveluja rakennettiin ja otettiin käyttöön kertomusvuonna sekä konsernissa että liiketoimintaryhmissä. Intranet-palvelut ovat internet-teknologiaan ja yritysverkkoon perustuvia sisäisiä informaatiojärjestelmiä. Projekteissa hankittua osaamista hyödynnettiin myös asiakkaiden vastaavissa hankkeissa.

Tieto-konsernin liiketoiminnan tulevia tarpeita vastaavan tietoliikenneverkon kehittäminen alkoi. Projekti keskittyy myös niiden kysymysten ratkaisuun, joita useisiin toimipisteisiin Suomessa ja ulkomailla ulottuvan verkon hallinta edellyttää. Tietoturva-projektin ensimmäinen vaihe valmistui kertomusvuonna. Tietoliikenteen tietoturvaratkaisuihin painottuva toinen vaihe toteutetaan alkuvuonna 1997.

Konsernin johtamisjärjestelmän ja siihen kuuluvien ohjaus-, raportointi- ja palkitsemisjärjestelmien uudistaminen käynnistyi vuoden 1996 lopulla.

Tieto-konsernin yrityskuvan ja viestinnän kehittäminen aloitettiin vuonna 1996. Tavoitteena on vahvistaa Tiedon profiilia tietotekniikan ja -verkkojen korkeatasoisena, asiakasläheisenä, dynaamisena ja kansainvälisenä osaajana. Ensimmäisenä toimenpiteenä päätettiin konsernin yksiköiden ja tytäryhtiöiden yritystunnusten yhtenäistämistä. Kaikki tunnukset muutetaan vuoden 1997 aikana niin, että niissä on ensimmäisenä nimi Tieto. Kvalitatiivinen yrityskuvatutkimus toteutettiin tärkeimmässä sidosryhmissä. Viestinnän kehittäminen jatkuu vuonna 1997 osana ohjausjärjestelmän kehittämistä.

Yhteistyötä osaamisen ja tiedon siirtymiseksi liiketoimintaryhmien välillä vahvistettiin. Jo aiemmin toimineen oliotyöryhmän lisäksi perustettiin uusi 2000- ja Emu/euro-työryhmät.

Henkilöstö

Henkilöstölle tarjottiin monipuoliset mahdollisuudet uuden oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Ammatillinen jatkokoulutus toteutettiin konsernin sisäisinä kursseina ja seminaareina sekä ulkopuolisia koulutuspalveluja käyttäen. Konsernissa päätettiin ottaa käyttöön uusi henkilöstön kehittämiseen, kannustamiseen ja suhdenevaihtelujen taasaamiseen tarkoitettu järjestelmä, jolle siirrettiin varoja vuoden 1996 tuloksesta ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 2 % eli 4,0 Mmk. Järjestelmällä tuetaan sekä ryhmien että yksittäisten henkilöiden ammatillista jatko- ja täydennyskoulutusta.

Uusille rekrytoituille henkilöille toteutettiin syksyllä Young Professionals -valmennusohjelma, jossa annettiin kahden kuukauden intensiivinen koulutus uusimmista suunnittelu- ja ohjelmointimenetelmistä ja kehitysvälineistä. Koko henkilöstölle tarkoitettu TT-Akatemia oli toiminnassa toista vuotta ja järjesti yhteensä 36 tilaisuutta eri paikkakunnilla. Luentoaineina olivat mm. arvot ja asenteet, elämänikäinen oppiminen, asiakasprosessit, tietoverkot ja uusien teknologia. Kansainvälistymiseen liittyviä johdon valmennusohjelmia jatkettiin.

Henkilöstön fyysistä kuntoa edistettiin mm. Tiedon tekijät kunnossa -kampanjan avulla ja tukemalla henkilöstön kerhotoimintaa. Konsernin hallintoedustusta ja yhteistoimintaa koskeva sopimus uusittiin. Henkilöstön edustajat nimettiin emoyhtiön hallitukseen sekä tulosityksiköiden johtoryhmiin. Konsernin yhteistoimintaneuvottelukuntaan valittiin 31 henkilöstön ja työnantajan edustajaa.

Konsernin henkilömäärä oli toimintavuonna keskimäärin 3.577 ja vuoden lopussa 3.976. Henkilömäärän kasvu edellisen vuoden lopusta oli 20,3 %. Kasvusta yritysostojen osuus oli 3/4 ja uusrekrytoinnin 1/4. Suomessa henkilöstöä oli vuoden lopussa 3.694 ja muissa maissa yhteensä 282. Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 770 henkilöä ja vuoden lopussa ennen fuusioita 812 ja fuusioiden jälkeen 1.647 henkilöä.

Konsernin ja emoyhtiön suoriteperusteiset palkat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

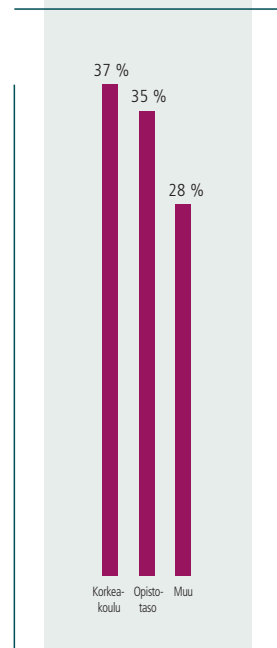
Vuoden 1997 näkymät

Tietotekniikkapalvelujen kysyntä on vuosikymmenen alkupuolen taantumien jälkeen edelleen vahvistunut yhtiön kaikilla päämarkkina-alueilla. Vahvan kysynnän arvioidaan jatkuvan yli vuosituhaten vaihteen. Uutta kysyntää synnyttävät kilpailupaine ja erityisesti sähköiseen kaupankäyntiin, Euroopan rahaliittoon ja vuoden 2000 järjestelmämuutoksiin liittyvät tarpeet. Yhä useammissa palveluyrityksissä henkilöstön voimavarat ovat jo täyskäytössä.

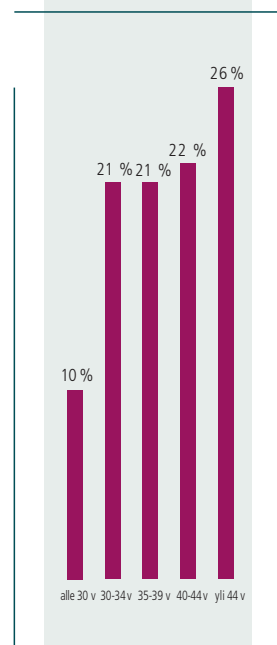
Tieto-konsernin liikevaihdon kasvu palaa poikkeuksellisen fuusiovuoden jälkeen lähemmäs pitkän aikavälin 15 %:n vuotuis-ta kasvutavoitetta. Konserni kasvaa sekä kysynnän kasvun myötä että yritysostoin. Yritysostot kohdistuvat vahvimman osaamisen painopistealueille Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa.

Tieto-konserni suuntaa toimintansa korkean jalostusarvon asiantuntijapalveluihin ja tavoittelee sekä erittäin korkeaa osaamistasoa että hyvää kannattavuutta. Konsernin pitkän aikavälin tulostavoite ennen veroja on 10 % liikevaihdosta. Yritysostot rahoittavat tavoitteita erityisesti ensimmäisinä vuosina. Kiristyvästä kilpailusta ja kustannuspaineista huolimatta edellytykset myönteisen tuloskehityksen jatkumiselle ovat olemassa.

Henkilöstön peruskoulutus 1996

Henkilöstön ikäjakauma 1996

Tilinpäätösperiaatteet

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen kuuluvat emoyhtiö TT Tieto Oy ja kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyhtiö suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Fuusioitujen yhtiöiden tilikauden aikaiset tuloslaskelman erät on konsolidoitu konsernin tuloslaskelmaan.

Osakkuusyrittäjästä Fidenta Oy:stä ja Tietoleijona Oy:stä TT Tieto Oy omistaa 60 % osakkeista, joiden äänivalta on 40 %. TT Tieto Oy vastaa yritysten liiketoiminnan johtamisesta. Koska liikkeenjohtovastuulla olevilla osakkuusyrittäjillä on huomattava merkitys konsernin tuloksen muodostumiselle, ne yhdistetään konsernituloslaskelmaan omistussuutta vastaavasti rivi riviltä. Taseessa niiden osakkeet esitetään pääomaosuusmenetelmän mukaisesti osakkuusyrittäjäosakkeina.

Kaikki muut osakkuusyrittäjät lukuunottamatta kiinteistöyhtiöitä on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä sekä tuloslaskelmassa että taseessa. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyrittäjien tilikauden tuloksesta on esitetty omana eräänä rahoituserissä. Liitetiedoissa on esitetty osakkeiden kirjanpitoarvot.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat on vähennetty konsolidoinnin yhteydessä.

Konserniyritysten keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenetelmää, jolloin tytäryritysten tuloksesta vain hankinta-ajankohdan jälkeen syntynyt tulos sisältyy konsernin omaan pääomaan. Tytäryrityksen hankintamenon eliminoinnista syntyvä erä käsitellään liikearvona, joka konsernissa poistetaan viidessä tai kymmenessä vuodessa. Keskinäistä osakkeenomistusta eliminoitaessa otetaan hankinta-ajankohdan oman pääoman lisäksi huomioon vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Tuloksesta on eliminoitu sisäinen voitonjako sekä vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät realisoitumattomat katteet.

Taseesta on keskinäiset saamiset ja velat vähennetty kunkin tase-erän yhteydessä.

Taseessa on jaettu vapaaehtoiset varaukset laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Laskennallisen verovelan muutos sisältyy tilikauden veroihin.

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin omasta pääomasta, vapaaehtoisista varauksista ja tuloksesta sekä esitetty omana eräänä.

Kaikkien konserniyritysten tilikausi on kalenterivuosi.

Ulkomaanrahan määräisten erien käsittely

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset erät arvostetaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat muunnetaan Suomen markoiksi käyttäen kuukauden lopun keskikurssien perusteella laskettuja vuoden keskikurssiseja. Taseet muunnetaan Suomen Pankin ilmoittaman tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan.

Hankintamenomenetelmän soveltamisesta aiheutuvat muuntoerät käsitellään konsernin vapaata omaa pääomaa oikaisevina erinä ja sisältyvät liitetiedoissa vapaan oman pääoman muuhun muutokseen.

Syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan, lukuunottamatta oman pääoman ehtoisia osakaslainoja, jotka emoyhtiön taseessa ovat syntymähetken arvossaan.

Myyntin tuloutus

Tieto-konserni myy asiantuntija- ja käyttöpalveluita, laitteita ja valmishajelmistoja. Palvelujen ja tavaroiden myyntihinnat tuloutetaan asiakaslaskutuksen mukaisesti, joka yleensä perustuu luovutukseen. Ylläpitomaksut tuloutetaan pääsääntöisesti ajan kulumisen perusteella ja pitkäaikaiset projektit valmistusasteen mukaisesti. Tappiollisten projektien ennakoitu tappio on kirjattu kokonaan kuluksi.

Eläkejärjestelyt

Suomessa eläkkeet hoidetaan sekä eläkevaikutuksilla että omassa eläkesäätiössä ja -kassassa. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoimintamenot on käsitelty vuosikuluina.

Satunnaiset erät

Satunnaisina erinä käsitellään konsernin liiketoimintaan kuulumattomat olennaiset erät. Koska konserni toimii vain yhdellä toimialalla, tietotekniikassa, ei liiketoimintojen karsimisesta aiheutuvia erä käsitellä satunnaisina, jolleivät ne aiheudu useita vuosia sitten lopetetuista toiminnoista.

Käyttöomaisuuden arvostus

Tilinpäätös on tehty suunnitelman mukaisin poistoin, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuun ja käyttöomaisuushyödykkeen taloudelliseen pitoikään. Käyttöomaisuuden myyntitappiot on kirjattu suunnitelman mukaisen poistojen lisäyksenä ja myyntivoitot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Konsernissa käytetyt poistoajat, vuotta

Aineettomat oikeudet (ohjelmistot)	3
Liikearvo	
- Liiketoiminnasta	3-5
- Tytäryrittäjästä	5 tai 10
Muut pitkävaikutteiset menot	5
Rakennukset ja rakennelmat	25 tai 40
Atk-laitteet	3 - 5
Kuljetuskalusto	5
Muut koneet ja kalusto	5 - 8
Muut aineelliset hyödykkeet	10

Konserniliikearvon poistoajat päätetään tapauskohtaisesti vastaamaan arvioitua vaikutusaikaa. Poistoaika on 10 vuotta sellaisissa tapauksissa, joissa investointi on kohdistunut konsernin keskeiseen liiketoimintaan ja joissa liikearvo koostuu useasta osatekijästä.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin FIFO-periaatetta noudattaen.

Tuloslaskelmat

Tmk	Konserni		Emoyhtiö	
	1.1.-31.12.1996	1.1.-31.12.1995	1.1.-31.12.1996	1.1.-31.12.1995
Liikevaihto	2.054.855	1.148.741	476.039	386.204
Liiketoiminnan muut tuotot	15.335	10.086	8.334	12.240
Kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	270.487	208.381	22.806	25.994
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+) ¹⁾	+ 2.068	+ 1.016	-437	+ 372
Ulkopuoliset palvelut	112.021	33.886	46.521	21.412
Henkilöstökulut (1)	883.353	491.640	197.941	183.724
Vuokrat	166.563	86.960	71.075	51.192
Muut kulut	319.893	171.331	91.108	62.744
	1.754.385	993.214	429.014	345.438
Käyttökate	315.805	165.613	55.359	53.006
Poistot (2)				
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	114.208	67.921	49.035	43.570
Konserniliikearvosta	24.492	12.200	-	-
Liikevoitto	177.105	85.492	6.324	9.436
Rahoitustuotot ja -kulut (3)				
Konserniosinkotuotot	-	-	61.696	9.700
Muut osinkotuotot	588	476	16.115	1.892
Korkotuotot pitkäaik. sijoituksista	1.883	6.124	6.652	12.295
Korkotuotot lyhytaik. sijoituksista	7.099	7.352	4.016	6.191
Veronhyvitystuotot	2.676	631	25.937	3.864
Muut rahoitustuotot	9.703	833	8.518	1.837
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	4.926	1.268	-	-
Korkokulut	- 6.256	- 4.650	- 10.747	- 8.710
Muut rahoituskulut	- 2.649	- 1.575	- 1.156	- 829
Poistot sijoituksista	- 727	-	- 901	-
	17.243	10.459	110.130	26.240
Voitto ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	194.348	95.951	116.454	35.676
Satunnaiset erät				
Annetut konserniavustukset	-	-	-7.439	- 1.700
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	194.348	95.951	109.015	33.976
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+) (2) ¹⁾	-	-	- 48.497	3.732
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)/vähennys (+) ¹⁾	-	-	+ 64.727	-
Välittömät verot (4)	- 70.976	- 20.996	-39.904	- 8.192
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta	123.372	74.955	85.341	29.516
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta ¹⁾	- 1.626	- 1.336	-	-
Tilikauden voitto	121.746	73.619	85.341	29.516

¹⁾ Eriä ei suoraan voi johtaa taseista mm. fuusioista ja konsernirakenteen muutoksista johtuen.

Tmk	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1996	31.12.1995	31.12.1996	31.12.1995
VASTAAVAA				
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (5, 9, 10)				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	20.918	27.769	10.280	4.859
Liikearvo	10.081	8.191	73.542	26.498
Konserniliikearvo	112.359	118.353	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	24.264	5.726	13.602	1.004
	167.622	160.039	97.424	32.361
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet	48.557	52.488	48.422	8.820
Rakennukset ja rakennelmat	177.249	241.587	164.647	55.398
Koneet ja kalusto	177.486	154.746	113.698	56.391
Muut aineelliset hyödykkeet	1.507	1.373	854	653
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	12	845	-	845
	404.811	451.039	327.621	122.107
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Konserniyritysosakkeet (11)	-	-	182.447	595.274
Osakkuusyritysosakkeet (12)	92.272	80.575	52.725	8.903
Muut osakkeet ja osuudet (12)	9.555	12.658	3.633	4.011
Lainasaamiset (7, 8)	19.736	24.173	86.502	78.184
Muut sijoitukset	4.933	4.879	-	-
	126.496	122.285	325.307	686.372
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	698.929	733.363	750.352	840.840
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	16.882	29.661	1.854	802
Saamiset (6, 7, 8)				
Myyntisaamiset	288.984	296.533	118.633	38.771
Lainasaamiset	3.868	9.737	22.024	21.551
Siirtosaamiset	76.828	63.607	40.511	28.187
Muut saamiset	3.320	942	-	-
	373.000	370.819	181.168	88.509
Rahoitusomaisuusarvopaperit	53.381	-	53.381	-
Rahat ja pankkisaamiset	137.790	292.797	83.814	76.711
	581.053	693.277	320.217	166.022
	1.279.982	1.426.640	1.070.569	1.006.862

Tmk	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1996	31.12.1995	31.12.1996	31.12.1995
VASTATTAVAA				
Oma pääoma (13)				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma	87.906	87.236	87.906	87.236
Vararahasto	389.546	386.360	387.610	385.459
	477.452	473.596	475.516	472.695
Vapaa oma pääoma				
Kertyneet voittovarot	166.097	120.027	68.323	63.765
Tilikauden voitto	121.746	73.619	85.340	29.516
	287.843	193.646	153.663	93.281
	765.295	667.242	629.179	565.976
Vähemmistöosuus	14.748	3.546	-	-
Varaukset (14)				
Kertynyt poistoero	-	-	44.644	403
Vapaaehtoiset varaukset	-	-	-	58.716
Pakolliset varaukset	6.498	242	5.999	242
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen (15, 16)				
Joukkovelkakirjalainat	6.020	40	6.020	40
Vaihtovelkakirjalainat	-	81	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	650	21.146	-	680
Eläkelainat	1.039	69.870	1.039	26.816
Laskennallinen verovelka	21.095	34.784	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	32.889	1.854	22.834	581
Seuraavan vuoden lyhennysosa	- 4.612	- 19.069	- 3.287	- 12.307
	57.081	108.706	26.606	15.810
Lyhytaikainen (7)				
Saadut ennakot	6.785	10.960	1.013	-
Ostovelat	78.745	92.238	33.694	16.609
Siirtovelat	339.412	520.631	161.305	143.903
Konserniavustusvelat	-	-	-	2.100
Muut lyhytaikaiset velat	11.418	23.075	168.129	203.103
	436.360	646.904	364.141	365.715
	493.441	755.610	390.747	381.525
	1.279.982	1.426.640	1.070.569	1.006.862

Rahoituslaskelmat

Tmk	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1996	31.12.1995	31.12.1996	31.12.1995
Liiketoiminnan tulorahoitus	253.894	153.232	118.417	66.046
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	- 13.525	-15.060	-	-
Käyttöpääoman muutos				
Vaihto-omaisuus, lis. (-), väh. (+)	12.779	- 14.377	- 1.053	472
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lis. (-), väh. (+)	- 2.181	- 192.760	- 92.659	- 11.954
Korottomat lyhytaikaiset velat, lis. (+), väh. (-)	- 198.887	395.194	33.401	54.081
Pakolliset varaukset, lis. (+), väh. (-)	6.256	242	5.757	242
	- 182.033	188.299	- 54.554	42.841
Liiketoiminnan kassavirta	58.336	326.471	63.863	108.887
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit				
sis. tytäryritysosakkeiden hankinnat	- 187.485	- 741.100	- 138.018	- 564.404
Fuusioitu käyttöomaisuus	-	-	-258.465	-502
Fuusioitujen tytäryhtiöiden hankintamenon vähennys	-	-	484.015	6.096
Fuusiotappiot ja -voitot	-	-	-54.493	2.231
Konsernin rakenteiden muutoksen aiheuttama käyttöomaisuuden nettolisäys/-vähennys	48.072	- 365.517	-	-
Käyttöomaisuuden myynti	17.006	5.440	16.461	5.407
Vuoden tytäryritysosakkeiden hankinnan eliminointi	65.758	680.222	-	-
Uudet konserniliikearvot	- 28.255	- 91.838	-	-
Fuusion kautta saadut vapaaehtoiset varaukset	-	-	1.755	-75
	-84.904	- 512.793	51.255	-551.247
Kassavirta ennen rahoitusta	- 26.568	- 186.322	115.118	- 442.360
Rahoitus				
Pitkäaikaisten saamisten vähennys (+), lisäys (-)	4.383	- 3.391	- 8.317	- 3.270
Pitkäaikaisten velkojen vähennys (-), lisäys (+)	- 66.082	46.716	1.775	- 3.708
Lyhytaikaisten velkojen vähennys (-), lisäys (+)	2.800	590	- 25.955	101.919
Osingonjako ja lahjoitukset	- 24.958	- 16.293	- 24.958	- 16.293
Osakeanti	2.821	300.247	2.821	300.247
	- 81.036	327.869	- 54.634	378.895
Laskelman mukainen likvidien varojen vähennys (-), lisäys (+)	-107.604	141.547	60.484	- 63.465
Oikaisuerät	5.978	- 6.602	-	-
Likvidien varojen vähennys (-), lisäys (+)	-101.626	134.945	60.484	- 63.465
Likvidit varat 31.12.	191.171	292.797	137.195	76.711
Likvidit varat 1.1.	- 292.797	- 157.852	- 76.711	- 140.176
	- 101.626	134.945	60.484	- 63.465
Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. hankittujen uusien tytäryritysten ja valuuttakurssien muutosten takia.				

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot ilmaistauna tuhansina markkoina, ellei muuta ilmoiteta.

Liikevaihdon jaottelu on hallituksen toimintakertomuksessa.

1. Henkilöstökulut (suoriteperusteiset)

Hallintoneuvoston ja hallitusten jäsenten sekä toimitus- ja varatoimitusjohtajien

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
- palkat	19.899	12.336	3.316	2.470
- osapalkkiot	2.794	2.469	540	583
- luontoisedut	1.328	1.012	254	139
Muut palkat	685.251	367.862	153.322	138.590
Muut luontoisedut	19.555	15.835	6.333	6.907
Eläkekulut	92.292	60.644	23.357	24.605
Muut henkilösivukulut	83.117	48.329	17.406	17.476

	904.236	508.487	204.528	190.770
--	---------	---------	---------	---------

Johdon eläkesitoumukset:

- toimitusjohtajalla ja yhdellä varatoimitusjohtajista on 60 vuoden eläkeikä

2. Suunnitelman mukaiset poistot

Aineettomat oikeudet	16.464	8.120	3.458	3.330
Liikearvo	6.071	8.015	12.371	6.008
Konserniliikearvo	24.492	12.200	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	3.696	1.254	1.525	574
Rakennukset ja rakennelmat	7.701	3.236	2.247	2.284
Koneet ja kalusto	79.923	47.213	29.353	31.291
Muut aineelliset hyödykkeet	353	83	81	83

	138.700	80.121	49.035	43.570
--	---------	--------	--------	--------

Poistoeron muutos	+ 50.914	+ 5.803	+ 48.497	- 3.732
-------------------	----------	---------	----------	---------

Siirretty omaan pääomaan laskennallisella verovelalla vähennettynä	- 50.914	- 5.803		
--	----------	---------	--	--

3. Korkotuotot ja -kulut

Konserniyrityksiltä saadut korkotuotot

- pitkäaikaisista sijoituksista			5.500	6.188
- lyhytaikaisista sijoituksista			683	481

Konserniyrityksille suoritettut korkokulut			8.410	6.376
--	--	--	-------	-------

4. Välittömät verot

- tilikaudelta	79.384	24.157	39.792	9.304
- aikaisemmilta tilikausilta	- 25	- 1.191	112	- 1.112
- laskennallisen verovelan muutos	- 8.383	- 1.970	-	-

	70.976	20.996	39.904	8.192
--	--------	--------	--------	-------

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot ilmaistauna tuhansina markkoina, ellei muuta ilmoiteta.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
5. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Hankintamenot 1.1.	302.881	170.983	83.123	88.005
Lisäykset	73.072	165.275	98.393	6.339
Vähennykset	-16.361	-33.377	-296	-11.221
Hankintamenot 31.12.	359.592	302.881	181.220	83.123
Kertyneet poistot 31.12.	-191.970	-142.842	-83.796	-50.762
Kirjanpitoarvo 31.12.	167.622	160.039	97.424	32.361
Aineelliset hyödykkeet				
Hankintamenot 1.1.	912.544	403.137	276.572	285.903
Lisäykset	127.734	587.373	323.031	32.224
Vähennykset	-255.210	-77.966	-31.362	-41.555
Hankintamenot 31.12.	785.068	912.544	568.241	276.572
Kertyneet poistot 31.12.	-380.257	-461.505	-240.620	-154.465
Kirjanpitoarvo 31.12.	404.811	451.039	327.621	122.107
6. Saamiset, jotka erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Siirtosaamiset	-	664	-	635
Muut saamiset	321	463	321	184
7. Saamiset ja velat/konserni- ja osakkuusyritykset				
Saamiset konserniyrityksiltä, josta	-	-	101.482	97.989
- osakaspanossaaminen ja	-	-	5.576	5.576
- ehdollinen lainasaaminen	-	-	6.397	6.397
Saamiset osakkuusyrityksiltä	2.579	1.439	2.052	1.375
Velat konserniyrityksille	-	-	169.782	198.327
Velat osakkuusyrityksille	196	91	127	79
8. Lainat konsernijohtolle	856	560	850	548
Lainat ovat konsernin henkilöstö- lainojen yleisten ehtojen mukaisia.				
9. Suomalaisen konsernin verotusarvot				
Tontti	21.134	30.561	21.134	10.625
Rakennukset	165.008	198.924	153.511	55.606
Osakkeet ja osuudet				
Kotimaiset tytäryritysosakkeet	133.270	356.208	109.446	241.599
Kotimaiset osakkuusyritysosakkeet	54.784	49.153	54.755	14.723
Kotimaiset muut osakkeet	8.002	10.749	3.942	6.145
Sijoitusrahasto-osuudet	51.935	-	51.935	-
Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.				
10. Palovakuutusarvot				
Käyttöomaisuuden palovakuutusarvot	880.576	902.634	673.835	304.476

	Luku- määrä	Osuus %		Nimellis- arvo	Kirjan- pitoarvo	Osuus omasta pääomasta	Tilikauden voitto/ tappio
11. Emoyhtiön omistamat tytäryritysosakkeet							
Avancer Oy, Suomi	3.500	70,0		3.500	49.784	31.603	9.526
Carecomp Ltd, Iso-Britannia	20.000	100,0	GBP	20	1.068	559	-553
Carecomp N.V., Belgia	100	100,0	BEF	1.250	171	1.666	650
Carecomp Papersoft Oy, Suomi	10.000	100,0		10.000	25.000	24.719	-497
Carecomp Power Oy, Suomi	6.500	100,0		6.500	12.161	9.608	4.711
Datacity Information Systems Oy, Suomi	1.420	100,0		2.840	5.661	9.362	3.020
Dialogos-Team Oy, Suomi	380	95,0		190	1.666	2.178	743
Oy EDI Management Finland Ltd, Suomi	1.000	100,0		300	713	1.707	1.445
Kiinteistö Oy Imatran Havurinne 3, Suomi	30	100,0		15	15	13	-3
Tieto Danmark A/S, Tanska	80	100,0	DKK	80	53	2.503	1.098
Tieto France S.A.R.L., Ranska	400	100,0	FRF	400	355	355	-
Tieto Norge AS, Norja	6.000	100,0	NOK	6.000	9.007	9.047	-235
Tieto Sweden AB, Ruotsi	31.000	100,0	SEK	3.100	4.537	16.661	13.702
Tietotehdas Finance Eesti AS, Viro	400	100,0	EEK	400	393	486	240
Totus Oy, Suomi	200	100,0		1.000	1.662	1.581	383
TT-Innovation Oy, Suomi	300	100,0		300	300	1.951	1.309
TT-Microtrading Oy, Suomi	15.000	100,0		1.500	4.496	10.138	2.495
TT-Personnel Systems Oy, Suomi	10.075	100,0		1.008	15.576	20.866	7.153
TT-Professional Solution Oy, Suomi	9.912	100,0		991	2.866	3.192	806
TT-Technology Oy, Suomi	173.225	100,0		2.598	7.328	10.602	1.799
TT-Tietopalvelut Oy, Suomi	17.000	100,0		17.000	3.400	14.331	10.451
Unic Oy, Suomi	18.000	100,0		18.000	36.000	40.305	752
VTKK Baltic Ltd, Viro	2.400	100,0	EEK	240	93	99	20
Lepäävät tytäryritykset (8 kpl)					142	148	-
					182.447		
Tytäryritysten omistamat konserniyritysosakkeet							
AXO System AS, Norja	14.003	100,0	NOK	14.003	5.430	3.033	100
Carecomp Forest Oy, Suomi	8.000	100,0		20.000	20.000	45.327	9.763
Carecomp GmbH, Saksa	100	100,0	DEM	100	332	152	-382
Carecomp Industria Oy, Suomi	4.000	100,0		11.000	11.000	18.206	6.763
Carecomp Sverige AB, Ruotsi	2.500	100,0	SEK	250	135	123	-178
Datema Personaladministration AB, Ruotsi	160.000	100,0	SEK	16.000	9.312	14.709	64
GC Computer AS, Norja	2.000	100,0	NOK	200	3.965	1.095	519
Habo Data AB, Ruotsi	750	100,0	SEK	100	1.390	777	117
Scandsystems AB, Ruotsi	3.000	100,0	SEK	3.000	2.676	2.798	53
Tietotehdas Technology AB, Ruotsi	40.000	100,0	SEK	4.000	3.824	4.092	246
TimberSoft AB, Ruotsi	543	90,5	SEK	54	1.350	731	10
TT-Technology AS, Norja	115.000	100,0	NOK	1.150	5.046	3.217	1.551
TT-Technology A/S, Tanska	5	100,0	DKK	1.000	2.677	2.677	1.105
Unic Financial Systems Oy, Suomi	2.000	100,0		2.000	2.943	6.801	-9
Lepäävät tytäryritykset (10 kpl)					4.553	8.387	26
					74.633		

Tilinpäätöksen liitetiedot ilmaistauna tuhansina markkoina, ellei muuta ilmoiteta.

12. Osakkuusyrittösoakkeet, muut osakkeet ja osuudet

Emoyhtiön omistamat liikkeenjohtovastuulla toimivat osakkuusyrittösoakkeet

	Lukumäärä	Osuus %	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Osuus omasta pääomasta	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen tulos
Fidenta Oy	6.000	60,0 ¹⁾	600	1.200	17.176	25.676
Tietoleijona Oy	9.000	60,0 ¹⁾	900	1.800	6.883	7.808

¹⁾ äänivalta 40 %

Emoyhtiön omistamat osakkuusyrittösoakkeet

CMM Logisware Oy	300	20,0	900	900	1.909	4.875
Corintec Oy	225	45,0	113	225	-472 ¹⁾	-242 ¹⁾
CSC-Tieteellinen laskenta Oy	4.800	48,0	960	960	1.102 ¹⁾	9 ¹⁾
FD Finanssidata Oy	30.000	30,0	3.000	4.500	14.949	3.347
Kiinteistö Oy Espoontori	3.219	21,5	1.610	26.000	-	-
Kiinteistö Oy Pälkäne	1.317	36,4	221	2.050	-	-
Logistics Nord Ltd	2.083	25,0	560	560	422 ¹⁾	-247 ¹⁾
Merita Systems Oy	200	40,0	200	200	940	-49
Samlink Oy	39.563	28,8	3.956	12.854	17.814	11.651
Valtako Oy	1.470	49,0	1.470	1.470	1.183 ¹⁾	292 ¹⁾
Muut osakkuusyrittösoakkeet				6		

Tytäryritysten omistamat osakkuusyrittösoakkeet

Unikko-Soft Turku Oy	140	23,0	140	140	138 ¹⁾	159 ¹⁾
WM-data Carelcomp AB	8.085	49,0	SEK 81	294	689 ¹⁾	698 ¹⁾

¹⁾ Tilinpäätöstä ei ole vahvistettu

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet

Bostadsrättsföreningen Almen 10, Solna	-	-	-	482		
Oy Datatie Ab	25	2,1	100	245		
Delectia Oy	1.000	16,7	100	100		
Jyväskylän Teknologiakeskus Oy	40	8,0	400	400		
Helsingin Arvopaperipörssi Oy	20.000		150	150		
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta				140		
Vakuutusyhtiö Sampo, A	1.672		33	0		
Puhelinosaakkeet ja -osuudet				1.818		
Muut osakkeet ja osuudet				298		

Tytäryritysten omistamat muut osakkeet ja osuudet

As Oy Postipuuntie, Espoo	53		21	270		
As Oy Sävelrinne, Espoo	29		168	230		
As Oy Timontörnä, Espoo	186		19	600		
KOy Satakunnankatu 19-21, Tampere	63		63	636		
KOy Turun Läntinen Pitkätie 35, Turku	1.232		2.578	1.950		
Oy Pickala Golf Ab	1			107		
Trygg Hansa Holding AB	1.522	SEK	1	194		
Vierumäen Kuntorinne Oy	80		8	1.152		
Puhelinosaakkeet ja -osuudet				472		
Muut osakkeet ja osuudet				311		

Listassa ei ole lueteltu erikseen yhtiöitä, joiden osakkeiden kirjanpitoarvo Tiedon taseessa on alle 100.000 markkaa tai joilla ei ole lainkaan toimintaa. Osakeyhtiölain mukainen täydellinen luettelo sisältyy yhtiön virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
13. Oman pääoman muutokset				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma				
1.1.	87.236	63.175	87.236	63.175
Optioiden käyttö	670	61	670	61
Suunnattu osakeanti	-	24.000	-	24.000
31.12.	87.906	87.236	87.906	87.236
8.790.560 kpl				
Vararahasto				
1.1.	386.360	109.848	385.459	109.273
Optioiden käyttö	2.151	186	2.151	186
Suunnattu osakeanti	-	276.000	-	276.000
Siirto vapaasta omasta pääomasta vararahastoon	1.035	326	-	-
31.12.	389.546	386.360	387.610	385.459
Vapaa oma pääoma				
1.1.	193.646	141.921	93.281	80.058
Osingonjako	- 24.638	- 16.203	-24.638	16.203
Muu muutos	- 6.009	2.091	-320	- 90
Vapaaehtoisten varausten siirto omaan pääomaan/muutos	3.098	- 7.782	-	-
31.12.	166.097	120.027	68.323	63.765
Tilikauden voitto	121.746	73.619	85.340	29.516
31.12.	287.843	193.646	153.663	93.281
Oma pääoma yhteensä	765.295	667.242	629.179	565.976
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	238.995	150.094		
14. Varaukset				
Kertynyt poistoero				
- Aineettomat hyödykkeet			10.720	- 2.762
- Aineelliset hyödykkeet			33.924	3.165
31.12.	55.304	5.055	44.644	403
Pakolliset varaukset				
Henkilöstön kehittämis- ja kannustinjärjestelmä	3.963	-	3.963	-
Käytöstä poistettujen laitteiden vuokrat	1.490	-	1.490	-
Varaus vastaisiin takuumenoihin	832	-	333	-
Varaus tyhjien toimitilojen vastaisiin vuokramenoihin	213	-	213	-
Luottotappiovaraus	-	242	-	242
31.12.	6.498	242	5.999	242
15. Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Rahalaitoslainat	-	8.626	-	-
Eläkelainat	-	39.118	-	13.237
Muut lainat	10.400	440	6.400	-

Tilinpäätöksen liitetiedot ilmaistauna tuhansina markkoina, ellei muuta ilmoiteta.

16. Optiolaina johdolle 1993-emyhtiö

Lainan määrä	40
Optioiden määrä	13
Korko	6 %
Merkintäaika	1.2. - 30.11. vuosittain, ensimmäisen kerran vuonna 1996 ja viimeisen kerran 31.5.1998
Merkintäehdot	Yhdellä optiotodistuksella voi merkitä 1000 osaketta à 42,10 mk
Lainan takaisinmaksu	Yhdellä kertaa 1.6.1998

Optiolaina henkilökunnalle 1996-emyhtiö

Lainan määrä	5.980
Optioiden määrä	598.040
Korko	5 %
Merkintäaika	1.12.1998 - 31.1.2002
Merkintäehdot	Yhdellä optiotodistuksella voi merkitä yhden osakkeen á 163 mk

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
17. Pantit, kiinnitykset ja muut vastuut				
Omasta velasta				
Pantit	260	3.328	-	-
Kiinnitykset	30.000	30.628	30.000	30.500
Konserniyritysten velasta				
Pantit	-	-	-	-
Takaukset	-	-	21.928 ^{*)}	56.885 ^{*)}
Osakkuusyritysten puolesta	-	181	-	-
Muiden puolesta				
Takaisinostositoumukset	289	336	121	24
Muut vastuut	93	46	-	-
Muut omat vastuut				
Vuokravastuut	119.793	76.581	75.283	13.721
Leasingvastuut	155.572	75.817	140.893	15.444
Takuuvastuut	10.448	6.537	10.448	-
Vuokratakuut	290	1.313	814	-
Pantit	-	2.667	-	-
Muut vastuut	46	112	-	-
Yhteensä				
Pantit	260	5.995	-	-
Kiinnitykset	30.000	30.628	30.000	30.500
Muut vastuut	286.531	160.923	249.487	86.074

^{*)} Ei sisällä emoyhtiön takaamia käyttämättä olevia limiittejä, joiden määrä 31.12.1995 oli 22.605 tmk (14.696 tmk).

Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut viideltä vuodelta

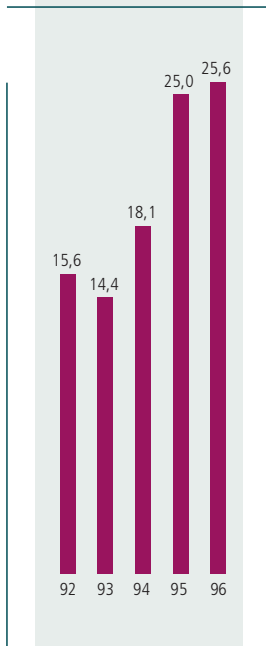
	1996	1995	1994	1993	1992
Tuloslaskelman tunnuslukuja					
Liikevaihto, Mmk	2.054,9	1.148,7	979,8	828,9	738,7
Käyttökate, Mmk	315,8	165,6	139,3	95,3	75,3
Käyttökate, % liikevaihdosta	15,4	14,4	14,2	11,5	10,2
Liikevoitto, Mmk	177,1	85,5	60,7	34,6	25,3
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,6	7,4	6,2	4,2	3,4
Voitto ennen satunnaiseriä, Mmk	194,3	96,0	63,3	46,0	31,6
Voitto ennen satunnaiseriä, % liikevaihdosta	9,5	8,4	6,5	5,5	4,3
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Mmk	194,3	96,0	63,3	46,0	32,6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, % liikevaihdosta	9,5	8,4	6,5	5,5	4,4
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja, verojen jälkeen, Mmk	123,4	75,0	48,7	35,9	30,3
Taseen loppusumma, Mmk	1.280,0	1.426,6	631,8	606,1	567,7
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	25,6	25,0 ¹⁾	18,1	14,4	15,6
Oman pääoman tuotto % (ROE)	17,0	21,4 ¹⁾	16,3	15,2	14,9
Taseen tunnuslukuja					
Gearing-%	- 17,6	- 27,6	- 16,5	3,6	19,1
Korollinen nettovelka, Mmk	- 143,8	- 195,8	- 91,6	3,0	28,3
Omavaraisuusaste, %	61,3	47,4	53,8	47,0	37,3
Quick ratio	1,31	1,04	1,67	1,24	2,12
Investoinnit					
Rakennukset ja maa-alueet, Mmk	-	0,3	-	16,4	-
Atk-laitteet, Mmk	69,3	41,3	40,1	28,7	37,9
Muut, Mmk	118,2	699,5	43,4	62,3	24,9
Investoinnit yhteensä, Mmk	187,5	741,1	83,5	107,4	62,8
Investoinnit, % liikevaihdosta	9,1	64,5	8,5	13,0	8,5
Henkilöstö					
Henkilöstö keskimäärin tilivuoden aikana	3.577	1.996	1.740	1.554	1.426
Henkilöstö tilivuoden lopussa	3.976	3.305	1.740	1.679	1.421

¹⁾ Tunnusluvut laskettuina ilman Unic-konsernin ja VTKK-konsernin vaikutusta.

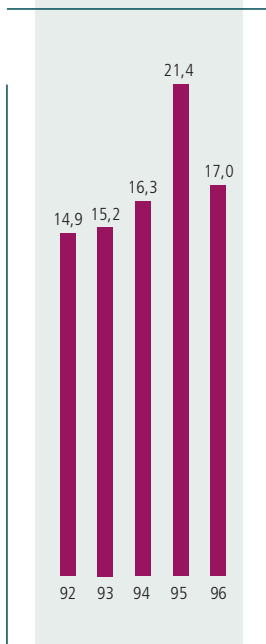
Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä} - \text{tilikauden verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} - \text{laskennallinen verovelka (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Gearing-%	=	$\frac{\text{Korolliset velat ja saadut ennakkomaksut} - \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} - \text{laskennallinen verovelka}} \times 100$
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} - \text{laskennallinen verovelka}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Quick ratio	=	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{saadut ennakot}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – rahat ja pankkisaamiset – rahoitusomaisuusarvopaperit

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Oman pääoman tuotto, %

Osakepääoma

TT Tieto Oy:n osakepääoma kasvoi vuoden 1996 aikana 670.000 mk ja oli vuoden lopussa 87.905.600 mk. Se jakautui 8.790.560 nimellisarvoltaan 10 mk:n osakkeeseen.

Osakepääoman korotukset olivat kaikki vuoden 1993 optiolainan perusteella tehtyjä merkintöjä.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistajia 31.1.1997 oli 2.635. Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten osuus oli 47,0 % oltuaan vuotta aikaisemmin 40,4 %. Lokakuussa Suomen valtio myi omistamansa 2,4 milj.osaketta Suomen PT Oy:lle, joka yhdessä eläkesäätiönsä kanssa omistaa 28,3 % TT Tieto Oy:n osakkeista. Suomen PT Oy on sitoutunut pitämään osakkeet marraskuun 1998 loppuun.

Hallitus, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat omistivat yhteensä 0,1 % yhtiön osakkeista. Optiolainan nojalla he voivat kasvattaa osuuttaan 0,9 %:iin osakkeista.

Kursikehitys ja -vaihto

Helsingin Arvopaperipörssin Hex-indeksi nousi 46,5 % vuonna 1996. Tiedon osake kohosi vastaavana aikana 163,4 %. Vuoden ylin kurssi oli 388,90 mk ja alin 145 mk. Kesikurssi oli 232,35 mk. Koko vuoden vaihto oli 3.161.283 kappaletta, mikä on 36 % osakekannasta.

Tilikauden lopussa osakekannan markkina-arvo oli 3.418,6 Mmk.

Henkilökunnan optiolaina 1996

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi enintään 6 Mmk:n optiolainan suuntaamisen henkilöstölle. Merkintäaika oli 9. - 24.5.1996. Laina-aika on neljä vuotta ja korko 5 %. Laina merkitsi 654 henkilöä ja se ylimerkittiin 2,5-kertaisesti, jonka jälkeen hallitus päätti merkintöjen leikkaamisesta. Lainan lopullinen määrä on 5.980.400 mk ja siihen liittyy 598.040 optiotodistusta, joilla kullakin voi merkitä yhden TT Tieto Oy:n osakkeen. Merkintähinta määräytyi osakkeen kesikurssin perusteella ajalta 25.3. - 26.4.1996 ja se on 163 mk. Merkintä voi tapahtua 1.12.1998 ja 31.1.2002 välisenä aikana.

Johdon optiolaina 1993

Vuonna 1993 yhtiön kymmenhenkiselle johtoryhmälle suunnatusta 50.000 mk:n nimellisarvoisesta optiolainasta on jäljellä 40.000 mk. Optiotodistusten perusteella voidaan 31.5.1998 saakka merkitä enintään 80.000 uutta osaketta, joka korottaa osakepääomaa 800.000 mk:lla. Vuonna 1996 optioiden perusteella osakkeita merkittiin 67.000 kappaletta. Käyttämättä olevilla optioilla voidaan siten merkitä vielä 13.000 osaketta, joka korottaa osakepääomaa 130.000 mk:lla (0,1 % osakkeista).

Hallituksen antivaltuudet

Hallituksen yhtiökokouksessa 16.3.1995 saama valtuutus päättyi 13.3.1996. Yhtiökokouksessa 14.3.1996 ei päätetty uusista valtuutuksista.

Osinkoehdotus

Hallitus ehdottaa vuoden 1996 osingoksi 5,60 mk osakkeelta. Yhtiökokouksen hyväksymä osinko on nostettavissa 21.3.1997 alkaen.

Yhtiökokous

TT Tieto Oy:n varsinainen yhtiökokous on torstaina 13.3.1997 klo 17.00 Espoossa Tiedon toimitiloissa Kutojantie 10:ssä.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua 10.3.1997 klo 16.00 asti joko osoitteella

TT Tieto Oy

Anne Rontu

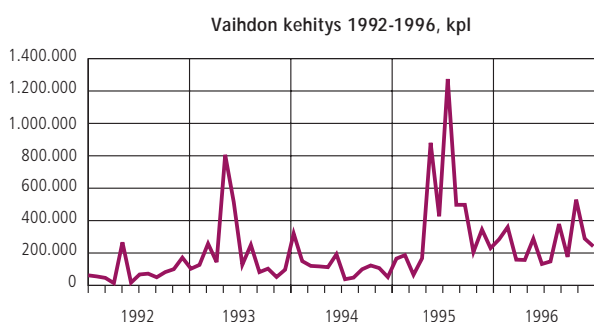
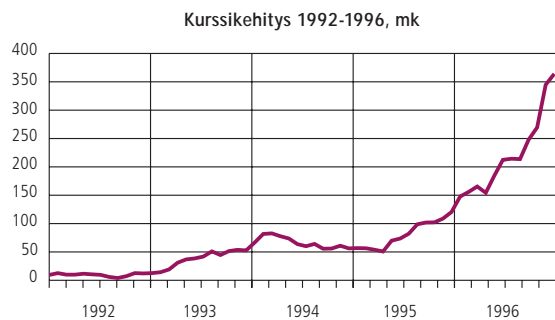
PL 33, 02631 ESPOO

tai puhelimitse (09) 526 2203 tai sähköpostilla anne.rontu@tietogroup.com.

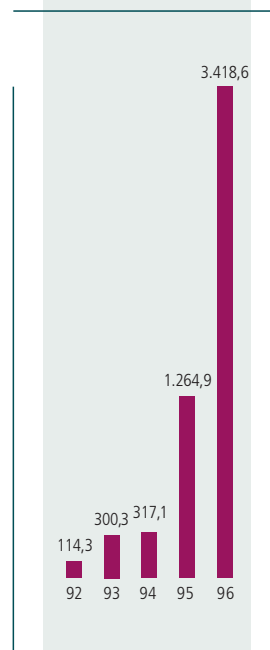
Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään täsmäytyspäivänä 3.3.1997 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osavuosikatsaukset 1997

Tieto julkaisee vuonna 1997 kolme osavuosikatsausta, ensimmäinen ilmestyy tiistaina 6.5.1997, toinen torstaina 7.8.1997 ja kolmas tiistaina 4.11.1997.

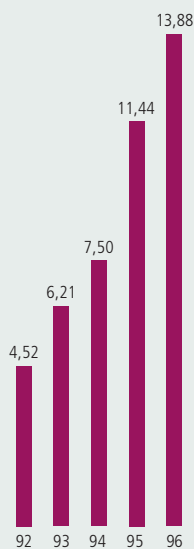
Osakekannan markkina-arvo, Mmk

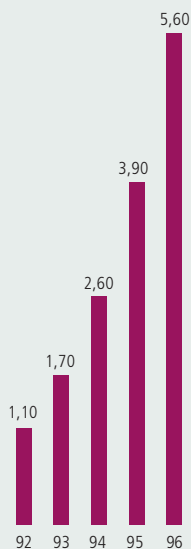
Osakepääoman korotukset 1992 - 1996

	Merkintä-/ vaihto- suhde ja hinta, mk	Merkintä- aika	Osakepääoman korotus, mk	Uusi osake- pääoma, mk	Osinko-oikeus alkaa	Uusia osakkeita
Suunnattu uusmerkintä 1993, Aamulehti-yhtymä Oy	35,00 B	8.2.1993	654.000	54.713.300	tilikaudelta 1993	65.400 B
Suunnattu uusmerkintä 1993, Enso-Gutzeit Oy	48,20 B	14.5.1993	5.588.800	60.302.100	tilikaudelta 1993	558.880 B
Suunnattu vaihtovelkakirjalaina 1989-1995, henkilökunta	40,80 B	1.2.-30.11.1993	2.017.400	62.319.500	tilikaudelta 1994	201.740 B
Suunnattu vaihtovelkakirjalaina 1989-1995, henkilökunta	40,80 B	1.2.-30.11.1994	855.500	63.175.000	tilikaudelta 1995	85.550 B
Suunnattu vaihtovelkakirjalaina 1989-1995, henkilökunta	40,80	1.2.-1.11.1995	60.600	63.235.600	tilikaudelta 1996	6.060
Suunnattu uusmerkintä 1995, Suomen valtio	125,00	29.12.1995	24.000.000	87.235.600	tilikaudelta 1996	2.400.000
Suunnattu optiolaina 1993-1998, johto	42,10	1.12.-30.11.1996	670.000	87.905.600	tilikaudelta 1996	67.000

Voitto/osake, mk

Osinko/osake, mk

1996 1995 1994 1993 1992

Osakepääoman kehitys

Osakepääoma tilikauden lopussa, mk	87.905.600	87.235.600	63.175.000	62.319.500	54.059.300
Osakkeiden määrä	8.790.560	8.723.560	6.317.500	6.231.950	5.405.930
Osakeantioikaistu määrä tilikauden lopussa	8.790.560	8.723.560	6.317.500	6.231.950	5.405.930
Osakeantioikaistu vuosikeskiarvo	8.768.921	6.331.165	6.239.216	5.829.230	5.405.930

Osakekohtaisia tunnuslukuja

Voitto/osake, mk	13,88	11,44	7,50	6,21	4,52
Voitto ilman konserniliiketoiminnan poistoja/osake, mk	16,68	13,37	9,48	7,19	5,34
Voitto/osake, mk (sis. optiolainan laimennus)	13,76				
Oma pääoma/osake, mk	87,06	76,49	49,85	44,14	37,66

Kurssekehitys ja vaihto

Ylin vaihtokurssi (oikaistu), mk	388,90	148,00	105,00	73,00	34,00
Alin vaihtokurssi (oikaistu), mk	145,00	65,00	70,00	32,70	24,00
Tilikauden keskipörssi, mk	232,35	99,18	84,16	53,00	30,80
Pörssivaihto, kpl	3.161.283	5.008.509	1.453.706	2.669.530	966.260
Pörssivaihto, uusi osake, kpl		2.820	75.550	154.470	
Markkina-arvo, Mmk	3.418,6	1.264,9 ¹⁾	317,1	300,3	114,3
Markkina-arvo, uusi osake, Mmk			6,0	14,1	

¹⁾ Vuoden lopussa ilman noteerausta olleet uudet osakkeet, yht. 2.406.060 kpl, on laskettu mukaan noteeratun osakkeen hinnalla.

Osingonjako

Osingonjako, 1.000 mk	49.227 ¹⁾	24.638	16.203	10.251	5.947
Osinko mk, nimellinen	5,60	3,90	2,60	1,70	1,10
Oikaistu osinko, mk	5,60	3,90	2,60	1,70	1,10
Osinko, % tuloksesta	40,4	34,1	34,7	27,4	24,3

¹⁾ osinkoesityksen mukaan

Kursiin suhteutettuja tunnuslukuja

Hinta/voitto -suhde (P/E)	28	13	10	12	6
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	1,4	2,7	3,6	2,3	3,4

Voitto/osake =

Voitto ennen satunnaiseriä
-/+ vähemmistöosuus tilikauden voitosta/tappiosta
- tilikauden verot
Voitto (tunnusluvun osoittaja)
Osakkeiden lukumäärän osakeantikorjattu vuosikeskiarvo

Oma pääoma/osake =

Oma pääoma + tilinpäätössiirtojen kertymä
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa

Hinta/voitto -suhde (P/E) =

Pörssikurssi tilikauden lopussa
Voitto/osake

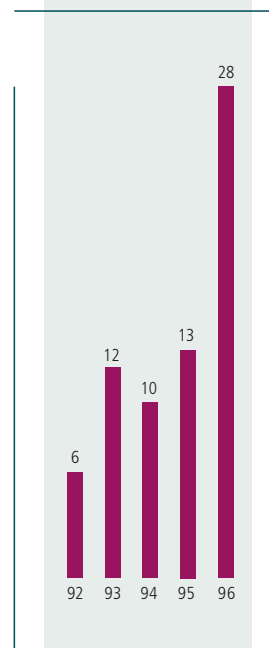
Suurimmat osakkeenomistajat 31.1.1997

	Kpl	Osuus-% osakkeista
Hallintarekisteröidyt	4.127.180	47,0
Suomen PT	2.487.600	28,3
Suomen PT Oy	2.400.000	27,3
PT:n eläkesäätiö s.r.	87.600	1,0
Pohjola-yhtiöt	519.300	5,9
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	195.000	2,2
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi	155.000	1,8
Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	101.000	1,1
Henkivakuutusosakeyhtiö Salama	68.300	0,8
Merita	325.000	3,7
Merita Pankki Oy	195.000	2,2
Merita Oy	130.000	1,5
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Tapiola	92.000	1,0
Kuntien eläkevakuutus	66.500	0,8
Keskinäinen yhtiö Yrittäjainvakuutus Fennia	58.000	0,7
Tietotehdas Oy TEL-Eläkesäätiö s.r.	47.010	0,5
Suomen Kulttuurirahasto	25.000	0,3
Tallberg Carl-Johan	21.000	0,2
Pensionsförsäkringsaktiebolaget Verdandi	14.000	0,2
Astrid Söderbergs släktfond	12.950	0,1
Nordström Henrik Karl	10.140	0,1
Keskinäinen yhtiö A-vakuutus	10.000	0,1
Öhman Svante Carl	10.000	0,1
Muut	964.880	11,0
Yhteensä	8.790.560	

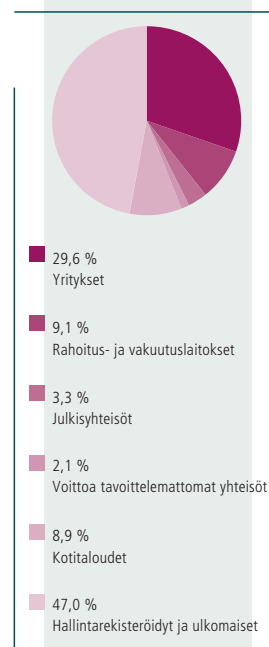
Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.1.1997

Osakkeiden määrä	Omistajat		Osakemäärä	
	lkm	%	kpl	%
1 - 100	902	34,2	57.591	0,6
101 - 500	1.268	48,1	333.312	3,8
501 - 1.000	319	12,1	225.214	2,6
1.001 - 5.000	107	4,1	220.813	2,5
5.001 - 100.000	32	1,2	702.982	8,0
100.001 -	7	0,3	7.240.488	82,4
Yhteensä	2.635	100,0	8.780.400	99,9
Odotusluettelo ja yhteistili			10.160	0,1
Kaikki yhteensä	2.635	100,0	8.790.560	100,00

P/E-luku

Osakkeenomistajat 31.1.1997

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Konsernin vapaa oma pääoma konsernitaseen mukaan on	287.843.000,00
- josta kirjanpitolain mukaisia vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan siirrettyjä eriä	-45.814.000,00
- vähennetään tytäryrityksissä yhtiöjärjestyksen perusteella jakamatta jätettävät varat	<u>-3.034.000,00</u>

Jakokelpoiset varat 238.995.000,00

Emoyhtiön vapaa oma pääoma on 153.663.735,80

Hallitus ehdottaa, että mainitut voittovarot käytetään seuraavalla tavalla:

- osakkeenomistajille jaetaan 5,60 mk osakkeelta	<u>49.227.136,00</u>
- voittovarojen tilille jätetään	104.436.599,80

Espoossa, helmikuun 13. päivänä 1997

Juhani Kivelä

Jorma Hämäläinen

Marita Kaatrala-Pentikäinen

Asmo Kalpala

Kalevi Kontinen

Juhani Korpela

Juha Reinisalo

Matti Lehti
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

TT Tieto Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet TT Tieto Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1996. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Käsityksemme mukaan tilinpäätös, joka osoittaa voittoa konsernituloslaskelmassa 121.746 tmk, on laadittu kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Tilikauden aikana julkistetut osavuositarkastukset on käsityksemme mukaan laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Espoossa, helmikuun 13. päivänä 1997

TILINTARKASTAJIEN OY - ERNST & YOUNG
KHT-Yhteisö

Sven-Erik Guarnieri
KHT

Tomi Englund
KHT

ASIAKKAAT

LIIKETOIMINTARYHMÄT JA TULOSYKSIKÖT

TIETOTEHDAS

Juhani Lano
varatoimitusjohtaja

Käyttöpalvelut

Pekka Hirvonen

Metsäteollisuus

Pekka Liutu

Perusteollisuus

Sakari Lehtola

Tulostuspalvelut

Esko Tapanainen

Tuotanto

Tapani Kuusela

Verkkopalvelut

Juhani Strömberg

FINANSSIRYHMÄ

Veli Pohjolainen
varatoimitusjohtaja

Fidenta Oy

Ulla-Maija Keränen

**Rahoituspalvelu-
järjestelmät**

Jukka Rosenberg

Tietoleijona Oy

Anja Ahola

Vakuutusjärjestelmät

Hannele Mäenpää

PALVELUT

Esko Mäkinen

Energia ja tele

Ari Vanhanen

Kauppa

Timo Puranen

Palvelut ja kuljetus

Timo Hammar

Posti

Ari Karppinen

Telecom

Timo Cavén

Avancer Oy

Antti Virta

Carelcomp Power Oy

Ari Vanhanen

Oy EDI Management

Finland Ltd

Seppo Auvinen

TT-Innovation Oy

Kari Hakola

JULKINEN HALLINTO

Pentti Heikkinen

TT-Valtionpalvelut

Olavi Kujala

TT-Kuntapalvelut

Juhani Kaisanlahti

TT-Tietopalvelut

Ulla Lehtiniemi

Public International

Pentti Heikkinen

CARELCOMP

Pentti Huusko

Forest

Harri Pajunen

Carelcomp Papersoft Oy

Leo Höykinpuro

Industry

Harri Ovaska

OHJELMISTOPALVELUT

Hannu Niilo-Rämä

Talousohjaus

Carl-Johan Lindfors

Henkilöstöohjaus

Kenneth Eriksson

Teknologiatuotteet ja

-konsultointi

Jørgen Bojsen

TT-Microtrading Oy

Martti Leino

KONSERNITOIMINNOT

Toimitusjohtaja
Matti Lehti

Yhteiskuntasuhteet
Juhani Ryhänen,
varatoimitusjohtaja

Talous ja rahoitus
Tuija Soanjärvi

Henkilöstö
Juhani Virtanen

Kehittäminen
Arto Sahla

Lakiasiat
Jouko Lonka

Tiedotus
Eevariitta Jurvainen

HALLITUS

Juhani Kivelä
puheenjohtaja,
alivaltiosihteeri,
valtiovarainministeriö
(1995)

Jorma Hämäläinen
varapuheenjohtaja,
johtaja,
Pohjola-yhtiöt
(1995)

Marita Kaatrala-Pentikäinen
toimitusjohtaja
Kaatrala Consulting Oy
(1990)

Asmo Kalpala
pääjohtaja,
Tapiola-yhtiöt
(1996)

Kalevi Kontinen
pankinjohtaja,
Merita Pankki
(1990)

Juhani Korpela
kansliapäällikkö,
liikenneministeriö
(1995)

Juha Reinisalo
henkilöstöedustaja,
TT Tieto Oy
(1996)

Matti Lehti
toimitusjohtaja,
TT Tieto Oy
(1988)

suluissa vuosi, jolloin tullut hallitukseen

TILINTARKASTUS

Varsinaiset tilintarkastajat

Tilintarkastajien Oy
- Ernst & Young

Tomi Englund,
kauppat.maist., OTK, KHT

Varatilintarkastajat

Risto Järvinen,
kauppat.lis., KHT

Kristian Hallbäck,
DE, KHT

Yhteystiedot

KONSERNITOIMINNOT

TT Tieto Oy

Kutojantie 10
PL 33, 02631 ESPOO
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 3091
internet:
etunimi.sukunimi@tietogroup.com
www-palvelin: http://
www.tietogroup.com

Tietotie 6
PL 403, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3556

Kamreerintie 3 B, Espoontori
PL 40, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3620

SUOMI

TIETOTEHDAS

Käyttöpalvelut

Kaupintie 3 E
PL 8, 00441 HELSINKI
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 2715

Ylistönmäentie 33
PL 203, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 637 211
telefax (014) 637 400

Kirkkokatu 1
48100 KOTKA
puh. (05) 232 3382
telefax (05) 232 3386

Vapaudenkatu 23 B
15140 LAHTI
puh. (03) 882 690
telefax (03) 882 6916

Kaivopuistontie 1
26100 RAUMA
puh. (02) 8337 502
telefax (02) 8337 500

Lokomonkatu
PL 491, 33101 TAMPERE
puh. 0204804599
telefax 0204804595

Tillerinkatu 1
PL 906, 20101 TURKU
puh. (02) 269 4488
telefax (02) 269 4439

Metsäteollisuus

Havurinne 3
55800 IMATRA
puh. (05) 669 520
telefax (05) 669 5432

Laserkatu 6
53850 LAPPEENRANTA
puh. (05) 669 5000
telefax (05) 669 5030

Pasilantie 6 A
46900 ANJALANKOSKI
puh. 0204626010
telefax 0204626000

Kirkkokatu 1
48100 KOTKA
puh. (05) 232 3382
telefax (05) 232 3386

Perusteollisuus

Rajatorpantie 8
PL 46
01601 VANTAA
puh. (09) 8561 562
telefax (09) 507 1371

Annankatu 34-36
PL 797, 00101 HELSINKI
puh. (09) 8561 562
telefax (09) 694 2396

Unioninkatu 14
PL 30, 00131 HELSINKI
puh. (09) 686 81
telefax (09) 622 2850

Matarankatu 2
PL 236, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 303 0311
telefax (014) 303 3033

Lentokonetehtaantie 10
PL 197, 33101 TAMPERE
puh. (03) 2175 800
telefax (03) 2175 889

Tulostuspalvelut

Nihtisillantie 1
PL 93, 02631 ESPOO
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 2488

Köyhämäentie 12
PL 37, 01511 VANTAA
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 2044

Verkkopalvelut

Tietotie 6
PL 407, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 2082

Datacity Information Systems Oy

Tillerinkatu 1
20240 TURKU
puh. (02) 269 4281
telefax (02) 269 4439

Tykistökätkä 2-4 B
PL 72, 20521 TURKU
puh. (02) 337 881
telefax (02) 337 8823

FINANSSIRYHMÄ

Fidenta Oy

Nihtisillantie 3
PL 24, 02631 ESPOO
puh. (09) 82 820
telefax (09) 523 133

Rahoituspalvelujärjestelmät

Kutojantie 10
PL 33, 02631 ESPOO
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 3085

Tietoleijona Oy

Tuomarilantie 19
02760 ESPOO
puh. (09) 859 500
telefax (09) 85950 213

Vakuutusjärjestelmät

Kutojantie 10
PL 33, 02631 ESPOO
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 3027

Järvensivuntie 3
33100 TAMPERE
puh. (03) 2237 733
telefax (03) 2236 302

Tykistökätkä 2-4 B
PL 72, 20521 TURKU
puh. (02) 337 881
telefax (02) 337 8823

PALVELUT

Energia ja tele

Itätuulenkätkä 11 A
02100 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4010

Kauppa

Kutojantie 10
PL 33, 02631 ESPOO
puh. (09) 5261
telefax (09) 526 3100

Kamreerintie 3, B-porräs
PL 40, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3200

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
puh. (03) 217 5900
telefax (03) 217 5901

Palvelut ja kuljetus

Kamreerintie 3, B-porräs
PL 40, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3200

Matarankatu 2
PL 236, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 623 211
telefax (014) 623 200

Tieteenkatu 1
PL 262, 33101 TAMPERE
puh. (03) 316 5340
telefax (03) 316 5770

Posti

Kumpulantie 11
PL 156, 00521 HELSINKI
puh. (09) 613 901
telefax (09) 6139 6262

Tietotie 4
PL 1779, 70601 KUOPIO
puh. (017) 550 250
telefax (017) 550 2590

Telecom

Kumpulantie 11
PL 156, 00521 HELSINKI
puh. (09) 613 901
telefax (09) 6139 3262

Tietotie 4
PL 1779, 70601 KUOPIO
puh. (017) 550 250
telefax (017) 550 2590

Avancer Oy (ks. Posti ja Telecom)

Carecomp Power Oy

Itätuulenkätkä 11 A
02100 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4020

Oy EDI Management Finland Ltd

Tekniikantie 12
PL 416, 02151 ESPOO
puh. (09) 4354 2091
telefax (09) 465 921

TT-Innovation Oy

Kutojantie 10
PL 33, 02631 ESPOO
puh. (09) 52 667
telefax (09) 526 3124

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
puh. (03) 217 5900
telefax (03) 217 5901

**Tietotekniikka-
kumppani
verkko-
maailmassa**

Yhteystiedot

JULKINEN HALLINTO

TT-Valtionpalvelut

Tietotie 6
PL 403, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 464 803

Kamreerintie 3 B, Espoontori
PL 40, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3620

Ylistönmäentie 33
PL 203, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 637 211
telefax (014) 637 440

Tieteenkatu 1
PL 95, 33101 TAMPERE
puh. (03) 286 6111
telefax (03) 318 1003

TT-Kuntapalvelut

Tietäjäntie 14
PL 40, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3340

Ylistönmäentie 33
PL 203, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 637 211
telefax (014) 637 770

Aleksanterinkatu 18 A
PL 33, 15141 LAHTI
puh. (03) 554 050
telefax (03) 554 0550

Kiviharjuntie 11
PL 140, 90101 OULU
puh. (08) 537 2722
telefax (08) 537 2822

Tieteenkatu 1
PL 262, 33101 TAMPERE
puh. (03) 286 6111
telefax (03) 316 5770

Tykistökatu 2-4 B
PL 601, 20101 TURKU
puh. (02) 337 471
telefax (02) 337 4640

TT-Tietopalvelut Oy

Kamreerintie 3 B, Espoontori
PL 406, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 457 3756

Public International

Tietotie 6
PL 403, 02101 ESPOO
puh. (09) 4571
telefax (09) 464 803

CARELCOMP

Metsänneidonkuja 10
02130 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4340

Carecomp Forest Oy

Havurinne 3
55800 IMATRA
puh. (05) 669 520
telefax (05) 669 5432

Pasilantie 6 A
46900 ANJALANKOSKI
puh. 0204626010
telefax 02046 26000

Metsänneidonkuja 10
02130 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4330

c/o Pohjois-Karjalan Metsäkeskus
PL 17, 80101 JOENSUU
puh. (013) 253 220
telefax (013) 253 2211

Matarankatu 2
PL 239, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 623 120
telefax (014) 623 200

Tietokatu 6
94100 KEMI
puh. (016) 228 51
telefax (016) 228 552

Hyrräkatu 3 A 10
70500 KUOPIO
puh. (017) 581 0617
telefax (017) 581 0610

Rauhankatu 10
PL 151, 15111 LAHTI
puh. (03) 589 550
telefax (03) 589 5510

Laserkatu 6
53850 LAPPEENRANTA
puh. (05) 669 5000
telefax (05) 669 5030

Kiviharjuntie 1
PL 140, 90101 OULU
puh. (08) 537 2722
telefax (08) 537 2822

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
puh. (03) 217 5800
telefax (03) 217 5902

Tykistökatu 2-4 B
20520 TURKU
puh. (02) 337 881
telefax (02) 337 8850

Carecomp Papersoft Oy

Metsänneidonkuja 10
02130 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4340

Rauhankatu 10
PL 151, 15111 LAHTI
puh. (03) 589 550
telefax (03) 589 5510

Laserkatu 6
53850 LAPPEENRANTA
puh. (05) 669 5000
telefax (05) 669 5030

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
puh. (03) 217 5800
telefax (03) 217 5902

Tykistökatu 2-4 B
20520 TURKU
puh. (02) 337 881
telefax (02) 337 8850

Carecomp Industria Oy

Matarankatu 2
PL 236, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 303 0311
telefax (014) 303 3033

Itätuulenkuja 11 A
02100 ESPOO
puh. (09) 3486 4000
telefax (09) 3486 4040

Kauppalankatu 7-11
05800 HYVINKÄÄ
puh. (019) 458 450
telefax (019) 458 4530

c/o Oy Imatra Steel Ab
55100 IMATRA
puh. (05) 680 2490
telefax (05) 436 3901

c/o Outokumpu Zinc Oy
PL 26, 67101 KOKKOLA
puh. (06) 828 6060
telefax (06) 828 6059

Itsenäisyydenkatu 41 A
28100 PORI
puh. (02) 522 500
telefax (02) 522 5110

Pyhäjärvenkatu 5 A
PL 364, 33101 TAMPERE
puh. (03) 217 5800
telefax (03) 217 5813

c/o Tervakoski Oy
12400 TERVAKOSKI
puh. 020466116
telefax 0204631535

Tykistökatu 2-4 B
20520 TURKU
puh. (02) 337 881
telefax (02) 337 8850

Kuparinpöytä 31
65320 VAASA
puh. (06) 316 3310
telefax (06) 316 3311

Dialogos-Team Oy

Metsänneidonkuja 10
02130 ESPOO
puh. (09) 3486 4400
telefax (09) 3486 4499

OHJELMISTOPALVELUT

Unic Oy

Kalkkipellontie 6
PL 101, 02601 ESPOO
puh. (09) 3290 7000
telefax (09) 3290 7001

Ylistönmäentie 33
PL 203, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 637 211
telefax (014) 637 440

Hyrräkatu 3 A 10
70500 KUOPIO
puh. (017) 581 0600
telefax (017) 581 0610

Kiviharjuntie 11
PL 140, 90101 OULU
puh. (08) 537 2722
telefax (08) 537 2822

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
puh. (03) 217 5900
telefax (03) 217 5901

Tieteenkatu 1
PL 262, 33101 TAMPERE
puh. (03) 286 6111
telefax (03) 316 5770

TT-Technology Oy

Kalkkipellontie 6
PL 102, 02601 ESPOO
puh. (09) 3290 7100
telefax (09) 3290 7599

Matarankatu 2
PL 408, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (014) 623 211
telefax (014) 620 766

TT-Professional Solution Oy

Piispantilankuja 4
02240 ESPOO
puh. (09) 3294 7600
telefax (09) 3294 7695

Matarankatu 2
PL 408, 40101 JYVÄSKYLÄ
puh. (09) 32947600
telefax (014) 620 766

Saaristonkatu 14 A
90100 OULU
puh. (08) 3113 711
telefax (08) 3211 061

TT-Microtrading Oy

Sinimäentie 10 B
PL 123, 02631 ESPOO
puh. (09) 502 741
telefax (09) 502 7499

Teknologiantie 1
90570 OULU
puh. (08) 551 5450
telefax (08) 551 5452

RUOTSI

FINANSSIRYHMÄ

Scandsystems AB

Fredriksbergsgatan 16
S-21211 MALMÖ
puh. +46 40 174 880
telefax +46 40 237 593

CARELCOMP

TimberSoft AB

Klarabergsgatan 37
S-111 21 STOCKHOLM
puh. +46 8 218 070
telefax +46 8 218 069

Lektorsgatan 7
S-582 35 LINKÖPING
puh. +46 13 142 822
telefax +46 13 142 822

Skogsuddevägen 1
S-35251 VÄXJÖ
puh. + 46 470 775940
telefax + 46 470 775949

OHJELMISTOPALVELUT

Datema PA AB

Mariehällsvägen 42
Box 20226
S-16102 BROMMA
puh. +46 8 799 4300
telefax +46 8 983 912

Villa Fannalund, Box 905
S-74525 ENKÖPING
puh. +46 8 799 4300
telefax +46 171 29410

Rosenlundsgatan 4, Box 2245
S-40314 GÖTEBORG
puh. +46 31 613 600
telefax +46 31 7115 069

Musketörgatan 3 A, Box 246
S-20122 MALMÖ
puh. +46 8 799 4300
telefax +46 40 188 415

Järntorget 7, Box 65
S-61322 OXELÖSUND
puh. +46 155 36061
telefax +46 155 35155

Sandvägen 2
S-352 45 VÄXJÖ S
puh. +46 470 218 10
telefax +46 470 218 73

Habo Data AB

Stargatan 3, Box 148
S-56623 HABO
puh. +46 36 410 10
telefax +46 36 466 89

TT-Technology AB
Stora Wäsby, Box 746
S-19427 UPPLANDS VÄSBY
puh. +46 8 590 95 700
telefax +46 8 590 71 730

NORJA

OHJELMISTOPALVELUT

AXO System AS

Haakon VII's g.7, Oppgang B
Box 1844 Lade
N-7002 TRONDHEIM
puh. +47 73 507 000
telefax +47 73 507 005

Leirvikflaten 3
Box 113
N-5074 GODVIK
puh. +47 55 506 117

Vekstsenteret, Olaf Helsetsv. 6
Box 70, Bogerud
N-0621 OSLO
puh. +47 22 627 300
telefax +47 22 627 090

Solveien 10
Box 587
N-4301 SANDNES
puh. +47 51 668 555
telefax +47 51 627 629

Brunholmt. 1 B
Box 736, Sentrum
N-6001 ÅLESUND
puh. +47 70 124 434

GC Computer AS

Parkveien 41 B
Box 5193 MAJORSTUEN
0302 OSLO
puh. +47 22 122 600
telefax +47 22 552 023

Huldt & Lillevik AS

Karl Johansgaten 7
N-0154 OSLO
puh. +47 22 42 76 96
telefax +47 22 42 26 09

Huldt & Lillevik Kompetanse AS

Storgaten 1
Postboks 23
N-2750 GRAN
puh. +47 61 32 75 20
telefax +47 800 40 222

TT-Technology AS

Sandakerveien 74
N-0483 OSLO
puh. +47 2223 0490
telefax +47 2218 0825

TANSKA

OHJELMISTOPALVELUT

TT-Technology A/S

Stationsparken 26
DK-2600 GLOSTRUP
puh. +45 43 431 200
telefax +45 43 430 866

VIRO

FINANSSIRYHMÄ

TT-Finance Eesti AS

Harju tn. 6, EE-0001 TALLINN
puh. +372 6 310 680
telefax +372 6 310 681

JULKINEN HALLINTO

VTKK Baltic

Pärnu mnt. 20 A,
EE-0001 TALLINN
puh. +372 2 442 243
telefax +372 2 442 243

SAKSA

CARELCOMP

Carelcomp GmbH

c/o Sachsen Papier
Eilenburg GmbH
Am Schanzberg 1, Postfach 110
D-04833 EILENBURG,
puh. +49 3423 6500
telefax +49 3423 650 390

c/o Metsä-Serla Paperboard
Handelsgesellschaft GmbH
Kleine Wiesenau 1
D-60323 FRANKFURT am Main
puh. +49 40 350 8522
telefax +49 40 350 8580

Hanse Viertel, Poststrasse 33
D-20354 HAMBURG,
puh. +49 40 350 8522
telefax +49 40 350 8580

ENGLANTI

CARELCOMP

Carelcomp Ltd.

Berwick House, 8-10 Knoll Rise
ORPINGTON, Kent BR6 OEL
puh. +44 1689 872 010
telefax +44 1689 833 780

BELGIA

CARELCOMP

Carelcomp N.V.

Uitbreidingsstraat 66, Bus 9
B-2600 BERCHEM
puh. +32 3 230 2090
telefax +32 3 230 1456

RANSKA

CARELCOMP

Tieto France

Immeuble le Mathis
204 Avenue de Colmar
F-67100 STRASBOURG
puh. + 03 33 88 65 77 11
telefax + 03 33 88 65 88 89

ESPANJA

FINANSSIRYHMÄ

TT Tieto Oy

Financial Systems Division, Madrid
c/o Oficina Comercial
de Finlandia
Fernando el Santo 27 2 A
E-28010 Madrid
puh. +34 07 710 424
telefax + 34 1 319 4886

TT Tieto Oy, Kutojantie 10, PL 33, 02631 Espoo, puh. (09) 5261, telefax (09) 526 3091
internet: etunimi.sukunimi@tietogroup.com, www-palvelin: <http://www.tietogroup.com>